

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

W ŚREMIE

*Oceny stanu sanitarnego i sytuacji
epidemiologicznej powiatu śremskiego
w 2019 roku*

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Śremie

mgr Urszula Sitnicka

.....
opracował

Śrem, dnia 24 lutego 2020 r.

SPIS TREŚCI

I.	Główny cel i kierunki działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie w 2019 r.	3
II.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.	5
III.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywności i Przedmiotów Użytku	13
IV.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Komunalnej.	20
V.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy.	39
VI.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży.	44
VII.	Główne zagadnienia realizowane w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	49
VIII.	Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia	56
IX.	Działalność kontrolno-represyjna	67
X.	Wnioski	68

I. Główny cel i kierunki działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie w 2019 r.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu śremskiego w roku 2019 było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka.

Do realizowanych w roku sprawozdawczym głównych kierunków działania należy zaliczyć między innymi:

1. Sprawowanie nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych i procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).
2. Ograniczanie zagrożeń dla zdrowia publicznego związanych z zakażeniami szpitalnymi.
3. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
4. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej, szczególnie podmiotami leczniczymi.
5. Ograniczanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.
6. Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi, w tym prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych, podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zasad przeciwdziałania ich nabywania i spożywania.

7. Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
8. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
9. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.
10. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
11. Doskonalenie wdrożonego systemu zarządzania opartego na wymaganiach normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności. Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”.
12. Organizowanie i realizowanie kontroli w sposób, jak najmniej zakłócający funkcjonowanie kontrolowanego podmiotu lub jednostki PIS przestrzegając zasad określonych w obowiązujących przepisach.
13. Rozwijanie działań zapobiegających występowaniu zdarzeń korupcyjnych.

II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych w latach 2018-2019.

terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych kształtowała się następująco.

W roku sprawozdawczym 2019 w odróżnieniu do 2018 roku:

Nie zanotowano zachorowań na :

- salmonellozy, inne zakażenia pozajelitowe (w 2018r. – 2 zachorowanie),
- czerwonka bakteryjna (w 2018 r.-1 zachorowanie),
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Campylobacter* (w 2018 r. – 2 zachorowania),
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe nie określone (w 2018 r. – 2 zachorowania),
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 (w 2018 r. – 1 zachorowanie),
- krztusiec (w 2018r. – 2 zachorowania),
- kiła wczesna (w 2018 r.-1 zachorowanie),
- inne wirusowe zapalenie mózgu (w 2018r. – 1 zachorowanie),
- różyczka (w 2018r. – 1 zachorowanie),
- choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna, zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu (w 2018 r. - 1 zachorowanie),
- choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna, posocznica (w 2018 r. - 2 zachorowania),
- inwazyjna choroba wywołana przez *Hemophilus Influenzae*, inna określona i nie określona (w 2018r. 1- zachorowanie),
- bakteryjne zapalenie opon mózgowych lub mózgu w innych chorobach objętych MZ-56 (w 2018r. - 1 zachorowanie),
- zapalenie opon mózgowych inne i nie określone (w 2018r. – 1 zachorowanie).

Natomiast zanotowano:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe, inne określone (2 zachorowania),
- lamblioza (1 zachorowanie),
- listerioza (1 zachorowanie),

- tężec (1 zachorowanie), kobieta, lat 82, zamieszkała w mieście, zachorowanie w miesiącu wrześniu, hospitalizowana, wyzdrowienie. Było to pierwsze zachorowanie od kilkunastu lat.
- inna choroba przenoszona drogą płciową wywołane przez Chlamydie (3 zachorowania).
- bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne określone (1 zachorowanie),
- bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne nie określone (1 zachorowanie).

Wzrosła zapadalność na :

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile (6 zachorowań) - 6 krotnie,
- wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy (40 zachorowań) – 1,4 krotnie,
- wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy (2 zachorowania) - 2 krotnie,
- wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe inne określone (5 zachorowań) - 1,7 krotnie,
- wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe nie określone (5 zachorowań) - 5 krotnie,
- wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 (28 zachorowań) – 1,9 krotnie,
- biegunki i zapalenie żołądkowo- jelitowe BNO, o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu- ogółem (77 zachorowań) – 1,3 krotnie,
- płonica (42 zachorowania) – 1,3 krotnie,
- choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes – róża – (16 zachorowań) - 3,2 krotnie,
- borelioza z Lyme (13 zachorowań) – 1,4 krotnie,
- ospa wietrzna (736 zachorowań) – 1,9 krotnie,
- grypa u dzieci w wieku 0-14 lat (3 zachorowania) – 3 krotnie.

Spadła zapadalność na :

- biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym dzieci do lat 2 (26 zachorowań) – 1,4 krotnie,

- styczność i narażenie na wściekliznę, potrzeba szczepień (8 przypadków) – 1,4 krotnie,
- wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nie określone (1 zachorowanie) – 1 krotnie,
- wirusowe zapalenie wątroby typu B – przewlekłe (1 zachorowanie) – 2 krotnie,
- wirusowe zapalenie wątroby typu C: wg definicji przypadku 2014 r. (1 zachorowanie) – 9 krotnie,
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* inwazyjna inna określona i nieokreślona (2 zachorowania) – 0,7 krotnie.

Na tym samym poziomie utrzymała się zachorowalność na:

- salmonelozы – zatrucia pokarmowe (7 zachorowań),
- świnka (2 zachorowania),
- grypa przypadki potwierdzone- ogółem (3 zachorowania).

2. Biegunki

Liczba zachorowań w 2019 r. w porównaniu do 2018 r. wzrosła o 1 zachorowanie. W 2019 r. zanotowano 54 zachorowania na biegunki u dzieci do lat 2, współczynnik zapadalności – 3882,21. W 2018 r. zanotowano 53 zachorowania na biegunki u dzieci do lat 2, współczynnik zapadalności – 3698,53.

Liczba dzieci w wieku 0 lat wyniosła 20 (tj. 37,04%), a liczba dzieci w wieku 1 roku – 34 (tj. 62,96%). W 2018 roku odnotowano 17 dzieci w wieku 0 lat i 36 dzieci w wieku 1 roku.

W 2019r. w odróżnieniu od ubiegłego roku więcej przypadków zarejestrowano w mieście – 34 dzieci (62,96%), na wsi zachorowało – 20 dzieci, tj. 37,03%. W 2018r. zanotowano więcej zachorowań na wsi- 27 przypadków (tj. 50,9%), w mieście zarejestrowano 26 przypadków (tj. 49,1%). W roku sprawozdawczym w odróżnieniu od roku 2018 więcej zachorowań odnotowano wśród dzieci płci żeńskiej - 28 przypadków tj. 51,85%, dzieci płci męskiej zachorowało 26 tj. 48,15% . W roku 2018 zachorowań wśród dzieci płci męskiej było 29 przypadków tj. 54,7%. a wśród dzieci płci żeńskiej zarejestrowano 24 przypadki tj. 45,2%.

W grupie wiekowej do lat 2 w 2019 roku hospitalizowano 31 dzieci, a 23 dzieci leczono ambulatoryjnie. W grupie dzieci hospitalizowanych wykonano 28 badań wyłącznie w kierunku wirusów, 1 dziecko było przebadane bakteriologicznie i wirusologicznie,

1 dziecko badanie bakteriologiczne, u 1 dziecka nie wykonano żadnych badań mikrobiologicznych.

W grupie leczonych ambulatoryjnie 23 dzieci - 100% nie miało wykonanych badań mikrobiologicznych podobnie jak rok wcześniej.

W odróżnieniu od ubiegłego roku, więcej zachorowań zanotowano w I półroczu tj. 70,37%. W 2018 r. więcej zachorowań było w II półroczu - 54,7% przypadków.

Miasto	34	Płeć M	26
Wieś	20	Płeć Ż	28

m-c	Sezonowość zachorowań wg. daty zarejestrowania												suma
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
liczba zachorowań 2018	5	4	8	4	2	1	10	8	4	3	4	0	53
liczba zachorowań 2019	6	4	6	14	6	2	4	3	2	1	4	2	54
Półrocze 2018 / 2019	24/38						29/16						53/54

2. Zatrucia pokarmowe

Salmonellozy

W 2019r. podobnie jak w roku ubiegłym zarejestrowano 7 przypadków zachorowania na Salmonellozę (zatrucia pokarmowe): 6 osób było hospitalizowanych, natomiast 1 leczona ambulatoryjnie, współczynnik zapadalności - 11,42, w roku 2018 współczynnik zapadalności wynosił 11,43 .

Zachorowały 3 kobiety i 4 mężczyzn, 3 osoby zamieszkałe w mieście, 4 osoby na wsi (w 2018r. stosunek ten wyniósł 5:2), zachorowania zarejestrowano w grupie wiekowej: od 0 do 4 lat -3, od 5 do 9 lat - 3, od 20 do 24 lat – 1 przypadek.

W 5 przypadkach źródła zakażenia nie udało się ustalić, w 2 przypadkach źródło zakażenia domniemane – w jednym przypadku domniemaną przyczyną zachorowania było spożycie surowego jajka, w drugim produktem podejrzanym były lody.

W roku 2019 podobnie jak we wcześniejszych latach większość zachorowań zarejestrowano w II półroczu.

Miasto	3	Płeć M	4
Wieś	4	Płeć Ż	3

m-c	Sezonowość zachorowań wg. daty zarejestrowania												suma
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
liczba zachorowań 2018	1	0	0	0	0	0	2	0	1	0	1	2	7
liczba zachorowań 2019	0	0	0	0	2	1	1	0	1	2	0	0	7
Półrocze 2018 / 2019	1/3						6/4						7/7

3. Grypa

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 128 zachorowań i podejrzeń na grypę – współczynnik zapadalności 208,80, w tym dzieci do lat 14 – 11 (współczynnik zapadalności – 103,86). W roku 2018 zarejestrowano 349 zachorowań i podejrzeń na grypę – współczynnik zapadalności 570,02, w tym dzieci do lat 14 – 67 (współczynnik zapadalności – 637,18). W 2017 roku zarejestrowano 691 zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę – współczynnik zapadalności 1128,36 w tym dzieci do lat 14 – 157 (współczynnik zapadalności – 1498,38).

W 2019 r. odnotowano w sumie 128 przypadki z czego najwięcej zachorowań odnotowano w grupie wiekowej 15-64 lata - 108 osoby (w 2018 r.- 263), pozostałe zachorowania odnotowano w grupach wiekowych:

- 0-4 lat - 4 osoby (w 2018 r.- 25)
- 5-14 lat - 7 osób (w 2018 r.-42)
- 65 i więcej - 9 osób (w 2018 r.- 19).

Z powodu powikłań po grypie w roku 2019 odnotowano 1 zgon: mężczyzna w wieku 71 lat, zamieszkały w mieście.

W roku sprawozdawczym większość zachorowań lub podejrzeń zachorowania na grypę zarejestrowano w I kwartale – 94,53%, w 2018 - 98,9 %, w 2017 – 99,3%.

Wiek (ukończone lata)		Liczba zachorowań oraz podejrzeń		Powody skierowania do szpitala - liczba osób ⁴⁾		
		Ogółem	w tym osoby skierowane do szpitala	objawy ze strony układu krążenia	objawy ze strony układu oddechowego	inne przyczyny
0		1	2	3	4	5
0 - 4	1	4	4	0	1	3
5 - 14	2	7	2	0	2	0
15 - 64	3	108	1	0	1	0
65 i więcej	4	9	2	1	2	0
Razem	5	128	9	1	6	3

Zarejestrowano 3 przypadki, hospitalizowane i potwierdzone badaniem wirusologicznym, grypa typu A:

- mężczyzna, lat 2, zamieszkały na wsi, zachorowanie zarejestrowano w lutym,
- mężczyzna, lat 5, zamieszkały w mieście, zachorowanie zarejestrowano w lutym,
- mężczyzna, lat 12, zamieszkały w mieście, zachorowanie zarejestrowane w marcu.

W sezonie epidemiologicznym 01.09.2018 r. – 01.09.2019r. w programie SENTINEL, nie zgłoszono żadnego zachorowania oraz podejrzenia zachorowań na grypę.

4. Nowo wykryte zakażenia HIV

W roku 2019 nie odnotowano nowych zakażeń wirusem HIV. Ostatnie zgłoszenia odnotowano w 2017r. (5 nowych zakażeń, współczynnik zapadalności wyniósł 8,16).

5. Krztusiec

W 2019 roku w odróżnieniu od roku 2018 nie odnotowano zachorowań na krztusiec. W roku 2018 zanotowano 2 przypadki możliwe zachorowania na krztusiec. Współczynnik zapadalności wyniósł 3,27. Zarejestrowane w lutym 2018.

6. Borelioza

W roku sprawozdawczym 2019 zarejestrowano 13 przypadków boreliozy (współczynnik zapadalności 21,21), wszystkie przypadki potwierdzone, leczone ambulatoryjnie. Zachorowania zarejestrowano w następujących miesiącach: po 1 przypadku w styczniu, maju, październiku, listopadzie i grudniu, 2 zachorowania w sierpniu oraz po 3 zachorowania w czerwcu i we wrześniu. W roku sprawozdawczym 2018 zanotowano 9 przypadków boreliozy (współczynnik zapadalności 14,70): 7 potwierdzonych oraz 2 prawdopodobne.

1 osoba nie pamięta kontaktu z kleszczem. W 12 przypadkach do ukąszeń doszło na terenie lasów i na trawiastych terenach w Polsce- gm. Śrem- 8, 2 na terenie województwa mazowieckiego oraz po 1 przypadku w województwie zachodniopomorskim i dolnośląskim. Nikt z zarejestrowanych nie był narażony zawodowo.

Borelioza w 2019 r.

Borelioza									
Wiek	Płeć		Miejsce zamieszkania		Liczba zachorowań ogółem	Neuroborelioza	Liczba należących do populacji kluczowych	Leczenie	
	M	K	M	W				H	A
0-4	1	-	1	-	1	-	-	-	1
5-9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10-14	1	-	-	1	1	-	-	-	1
15-19	-	1	-	1	1	-	-	-	1
20-29	1	-	-	1	1	-	-	-	1
30-39	1	2	1	2	3	-	-	-	3
40-49	1	2	1	2	3	-	-	-	3
50-59	1	1	1	1	2	-	-	-	2
> 60	-	1	1	-	1	-	-	-	1
Razem	6	7	5	8	13	-	-	-	13

7. Ospa wietrzna

W roku 2019 w porównaniu do roku ubiegłego liczba zachorowań na ospę wietrzną wzrosła. Zarejestrowano 736 przypadków zachorowań (współczynnik zapadalności 1200,59), 4 przypadki hospitalizowane. W roku 2018 zarejestrowano 380 przypadków zachorowań na ospę (współczynnik zapadalności 620,65), 3 przypadki hospitalizowane, a w 2017 r. 351 przypadków zachorowań.

W odróżnieniu od roku ubiegłego większość zachorowań zanotowano na wsi (410 przypadków 55,71%). W poprzednich latach więcej zachorowań było w mieście: w 2018 r. – 60,79%, w 2017 r. - 54,99%. Więcej zachorowań odnotowano wśród kobiet – 372 tj. 50,54%. W roku 2018 i 2017 więcej zachorowań odnotowano wśród mężczyzn - 53,42% / 54,7%.

W odróżnieniu od roku poprzedniego więcej zachorowań zanotowano w I półroczu (665 przypadków, 4 hospitalizowane) – 90,35%. W 2018r. – więcej zachorowań było w II półroczu (245 przypadków) – 64,47%. Podobnie jak w roku poprzednim najczęściej zachorowań zanotowano w grupie wiekowej 0 - 4 lat (438 dzieci) – 59,51%, w 2018r. - 235 osoby, 61,84%.

Sezonowość zachorowań wg. daty zarejestrowania													
m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	suma
liczba zachorowań 2018	7	5	9	45	44	25	15	9	3	13	69	136	380
liczba zachorowań 2019	256	94	83	52	103	77	11	1	5	14	15	25	736
Półrocze 2018 / 2019	135/665						245/71						380/736

jednostka chorobowa	płeć	szczepienie		0	Przypadek możliwy							
		stan zaszczenia	dawka		Grupa wieku (ukończone lata)							
					0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30+
0				1	2	3	4	5	6	7	8	
ospa wietrzna	Mężczyźni	szczepieni	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
			2	2	-	-	-	-	-	-	-	
			3+	3	-	-	-	-	-	-	-	
		Nieszczepieni		4	21	197	85	6	1	6	6	13
		Brak danych		5	1	12	12	2	0	1	0	1
	Kobiety	szczepieni	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-
			2	7	-	-	-	-	-	-	-	
			3+	8	-	-	-	-	-	-	-	
		Nieszczepieni		9	20	169	97	13	6	7	7	12
		Brak danych		10	2	17	18	1	1	1	1	0

8. Zapobieganie wściekliznie.

W roku sprawozdawczym odnotowano 44 kontakty ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę (w 2018 r. - 52): 38 osoby miały kontakt z psem, 5 osób z kotem, 1 osoba z koniem. Zaszczepiono przeciw wściekliznie 8 osób, współczynnik zapadalności – 13,05. Osoby zaszczepione zarejestrowano: w marcu 1 osoba, po 2 przypadki w kwietniu i w październiku, 3 osoby w lipcu.

Szczepienia przeciwko wściekliznie w 2019 r.

Grupy wiekowe	Płeć		Miejsce narażenia!		Podjęte szczepienia						Kontakt ze zwierzęciem				
	M	K	M	W	Pełen cykl		Niepełen cykl (liczba dawek)				Pies	Kot	Lis	Inne*	
					5 dawek	4 dawki	0	1	2	3					4
0-19	2	3	1	4	1	4	-	-	-	-	-	2	2	-	1 (koń)
≥ 20	-	3	3	-	-	2	-	-	-	1	-	2	1	-	-
SUMA	2	6	4	4	1	6	-	-	-	1		4	3	-	1
Razem	8		8		7		1				8				

Podobnie jak w poprzednich latach nie stwierdzono dodatniego wyniku wścieklizny u zwierząt.

9. Realizacja szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne realizowane są w 13 placówkach. W 2019r. skontrolowano 10 placówek, pozostałe działają na terenie szpitala będącego pod nadzorem WSSE.

Szczepienia prowadzone były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na rok 2019. Wykonawstwo u dzieci do lat 2 oraz dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym i młodzieży wyniosło 93,3 %, w roku 2018: 90 -94%. W tym roku odnotowano więcej przypadków odmowy zaszczepienia dziecka, wyrażonej przez rodziców (odmowa na piśmie, zgłaszanie się rodziców z dziećmi do szczepień, po czym nie podają dzieciom kolejnych dawek szczepionki).

10. Niepożądane odczyny poszczepienne.

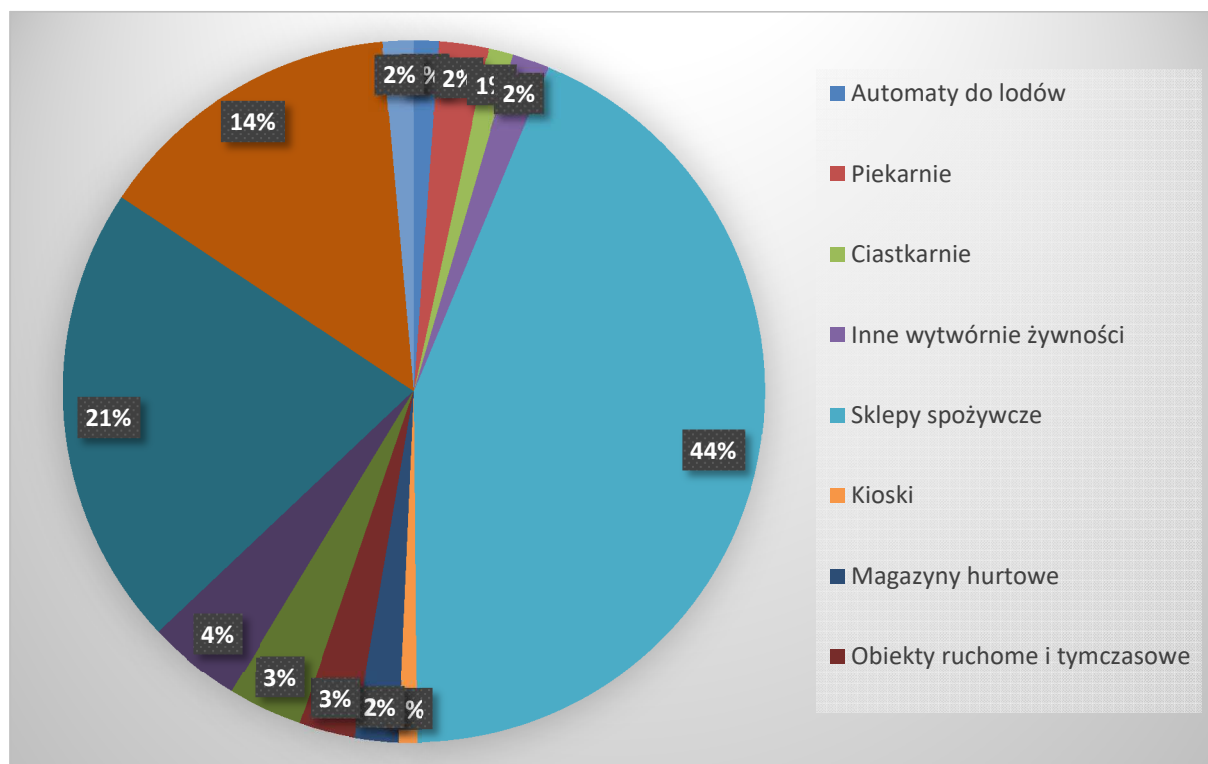
Do Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Śremie w 2019 r. wpłynęły 4 zgłoszenia Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych, w tym 3 zostały zarejestrowane jako NOP łagodny oraz 1 zgłoszenie po szczepionce BCG, zakwalifikowane również jako NOP łagodny, przekazano do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie, gdzie zostało zarejestrowane.

III. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku.

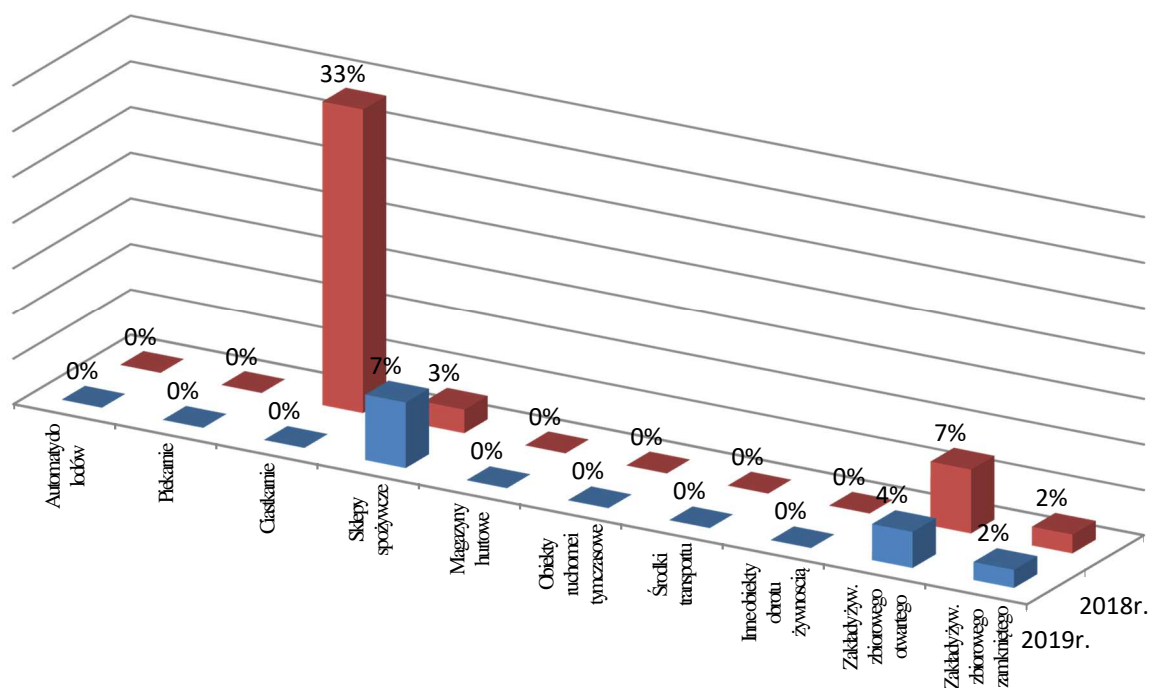
W roku 2019 na obszarze powiatu śremskiego nadzorem objęto 351 zakładów produkcji i obrotu żywności, żywienia i przedmiotów użytku na 602 obiektów według ewidencji. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 483 kontrole (wskaźnik częstotliwości kontroli 0,80.) z czego w 312 obiektach dokonano oceny zgodnie z obowiązującymi arkuszami. W wyniku dokonanej oceny 11 zakładów uznano za niezgodne z obowiązującymi arkuszami, co stanowi 3,5 % wszystkich ocenianych obiektów. W związku z nieprawidłowym stanem sanitarnym wydano 15 decyzji administracyjnych. W stosunku do osób winnych uchybień sanitarnych nałożono 10 mandatów na sumę 2550,00 zł.

W trakcie kontroli pobrano do badań 156 prób środków spożywczych i przedmiotów użytku, zakwestionowano 29 prób z uwagi na złe oznakowanie i parametry mikrobiologiczne, co stanowi 18,1 %.

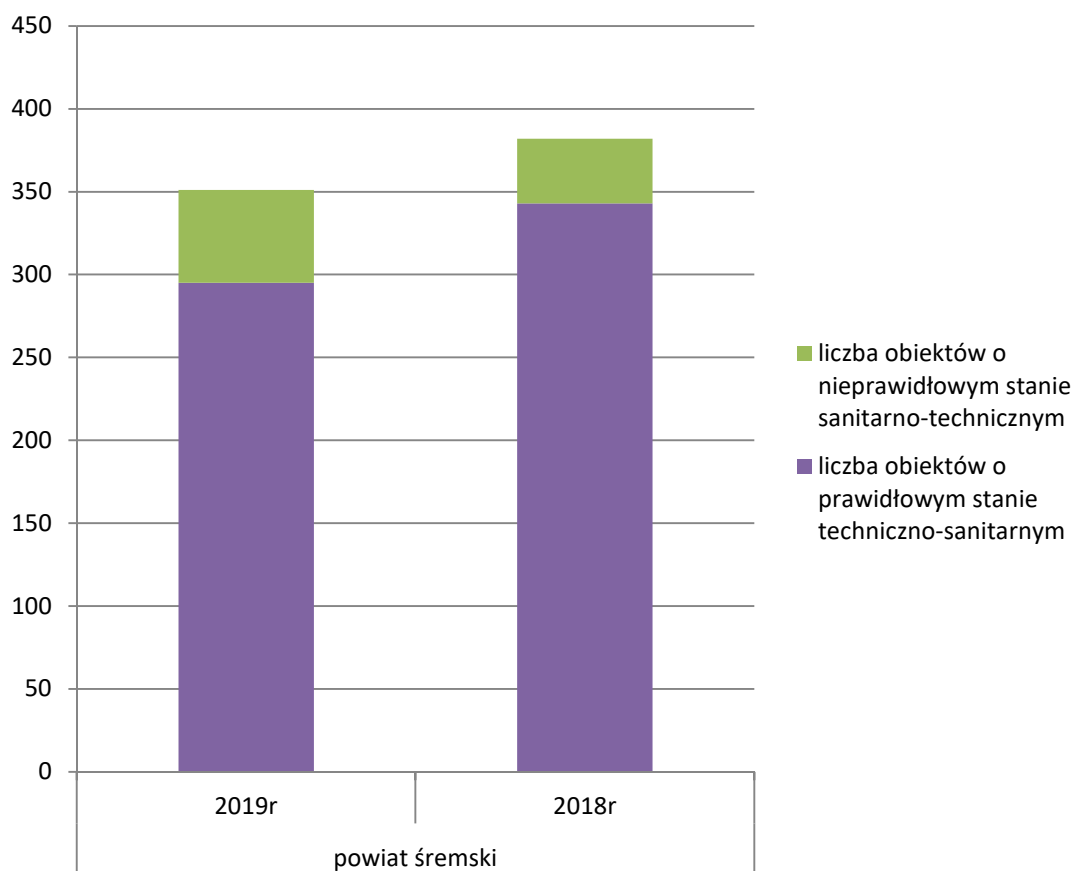
Wykres 1. Rodzaje obiektów żywności i żywienia objętych kontrolą sanitarną w 2019 r.

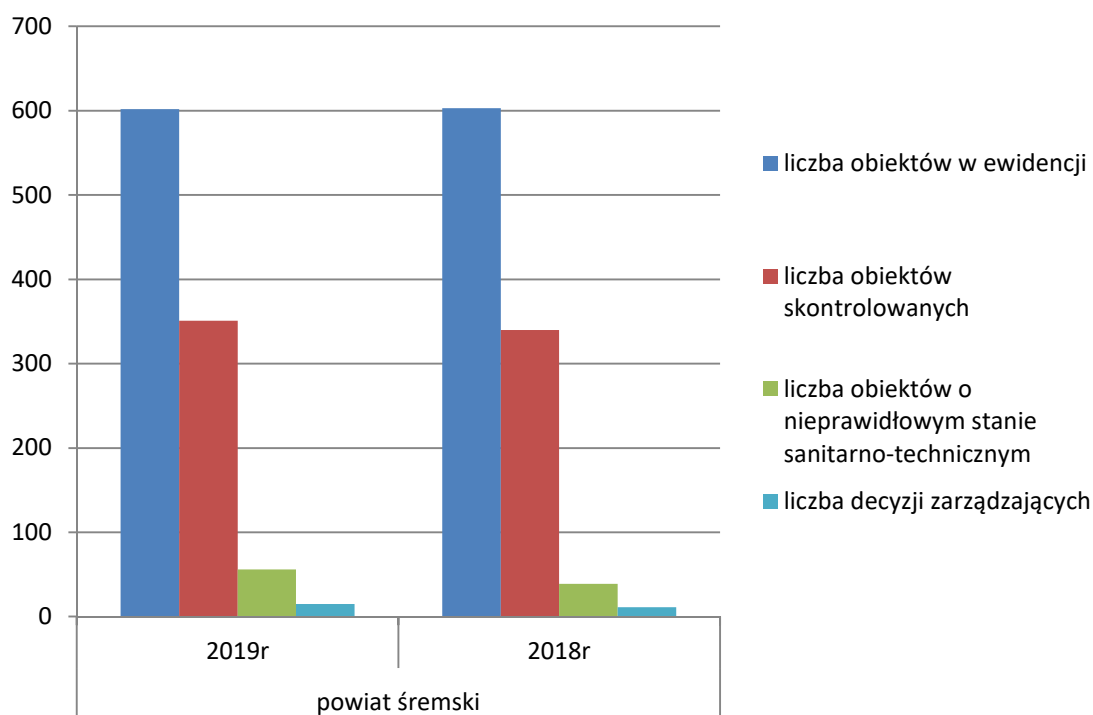
Wykres 2. Odsetek obiektów żywności i żywienia o stanie sanitarno-technicznym niezgodnym z wymaganiami 2018 - 2019.

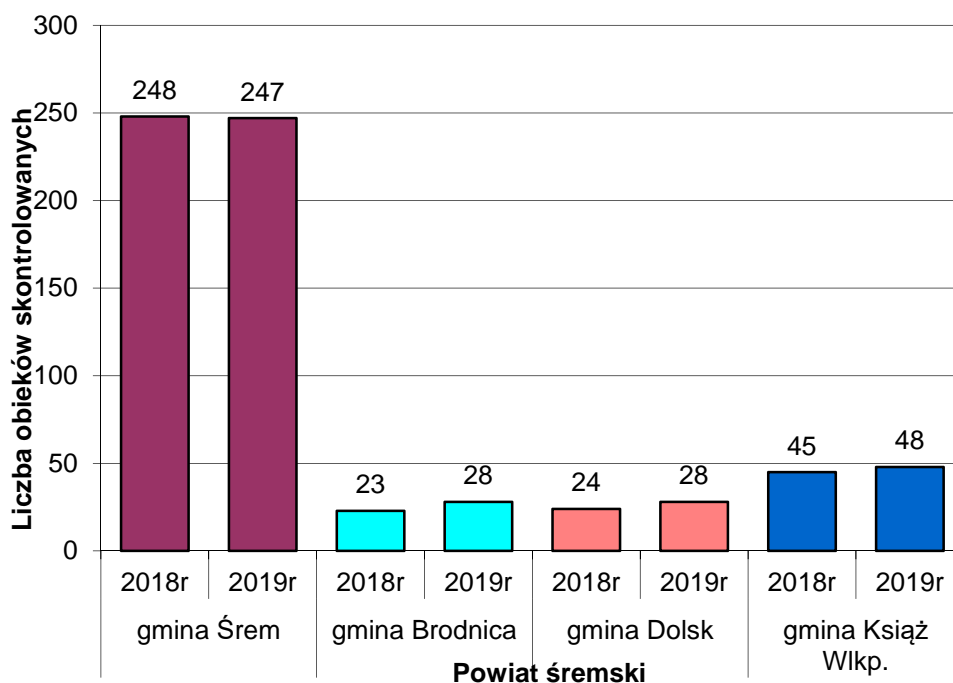
Wykres 3. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów 2018-2019.

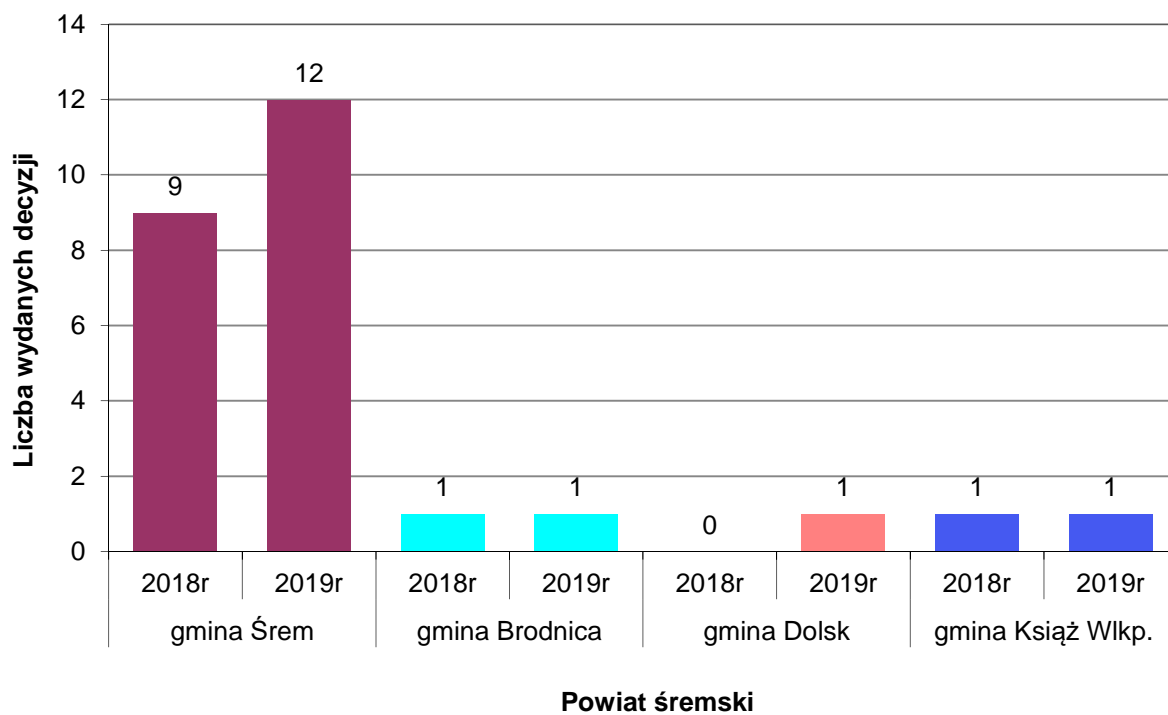
Wykres 4. Liczba obiektów objętych kontrolą stanu sanitarnego 2018-2019.

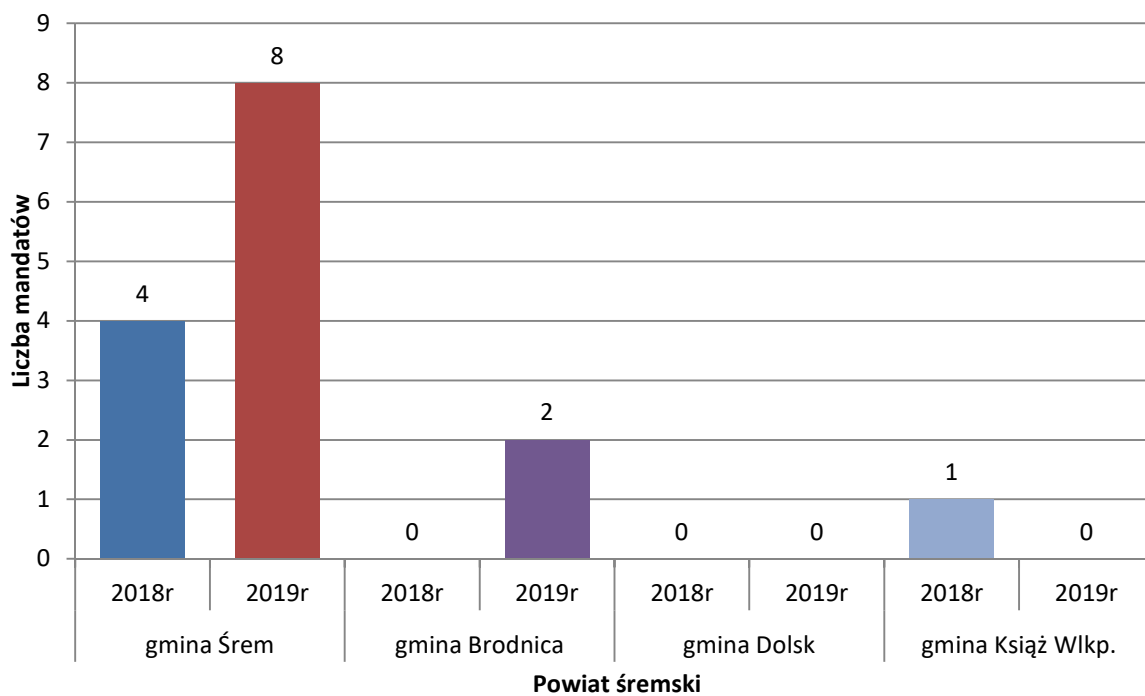
Wykres 5. Liczba obiektów skontrolowanych w poszczególnych gminach 2018-2019.

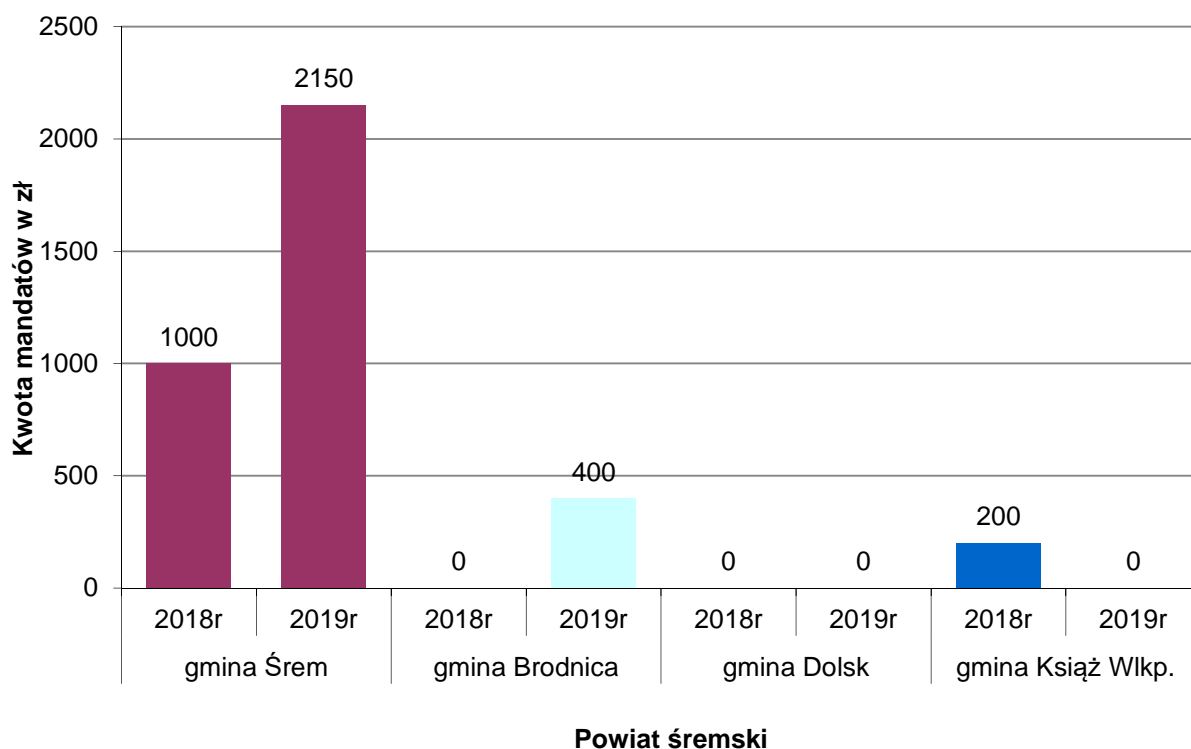
Wykres 6. Liczba wydanych decyzji 2018-2019.

Wykres 7. Liczba nałożonych mandatów 2018-2019.

Wykres 8. Kwota mandatów nałożonych w latach 2018-2019.

Stan sanitarny obiektów w stosunku do roku ubiegłego utrzymuje się na podobnym poziomie. Nadal stwierdzano w sprzedaży artykuły spożywcze po terminie przydatności do spożycia oraz przechowywane w niewłaściwych warunkach. Liczba obiektów, w których stwierdzono zły stan sanitarny uległa nieznacznemu zwiększeniu. Stan technicznych obiektów utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu do lat ubiegłych.

W grupie obiektów automaty do lodów stan sanitarny zakładów nie budził zastrzeżeń.

W grupie obiektów piekarnie stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń.

W grupie obiektów ciastkarnie stan sanitarny i techniczny wszystkich obiektów nie budził zastrzeżeń.

W grupie sklepy spożywcze zły stan sanitarny, stan sanitarno-techniczny stwierdzono w siedmiu obiektach.

W grupie obiektów magazyny hurtowe stan sanitarny w jednym obiekcie był nieprawidłowy.

W grupie zakłady żywienia zbiorowego otwartego stan sanitarny w dwóch obiektach był nieprawidłowy.

W grupie zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego stan sanitarno-techniczny był prawidłowy we wszystkich zakładach.

Najczęściej występujące niezgodności podczas przeprowadzanej oceny obiektów to:

- w obiektach obrotu żywnością – przechowywanie artykułów spożywczych poza urządzeniem chłodniczym oraz wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po terminie przydatności do spożycia, brak bieżącej czystości, brak do wglądu i nie prowadzone na bieżąco zapisy w rejestrach dostaw towarów i rejestrach temperatur w urządzeniach chłodniczych, brak do wglądu badań lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych, niezachowana ciągłość łańcucha chłodniczego, brak ciepłej wody; samodzielnie mrożone mięso kupowane jako świeże, mięso mielone na zapas sprzedawane luzem, brak do wglądu kart potwierdzających realizację przekazania odpadu kat. III;
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego – brak kart kontroli obiektu przed szkodnikami, padłe muchy, żywe i padłe karaczany, brak prowadzonego monitoringu zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, brak bieżącej czystości w pomieszczenia zaplecza, brak do wglądu kart potwierdzających realizację przekazania odpadów pokonsumpcyjnych, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, mięso samodzielnie mrożone zakupione jako świeże, brak informacji dla klientów o alergenach występujących w potrawach, brak umowy na usuwanie odpadów pokonsumpcyjnych, niesprawna zmywarka do mycia i dezynfekcji naczyń od konsumentów, brak do wglądu procedur systemu HACCP, brak do wglądu procedur GHP i GMP, brak do wglądu rejestru dostaw towaru oraz temperatur w urządzeniach chłodniczych;
- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego - odpadająca malatura na suficie w kuchni, zniszczona wykładzina podłogowa w pomieszczeniu magazynowym, brak siatek p/owadom oknach.

Większość zakładów zgodnie z obowiązującymi przepisami wprowadziła do stosowania instrukcje dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej, co wpływa na poprawę jakości produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych.

W 116 zakładach wdrożono system HACCP.

Przyczyną kwestionowania prób pobranych do badań laboratoryjnych było nieprawidłowe oznakowanie. Dotyczyło to następujących produktów: ser Włoszczowski plasterkowany typu szwajcarskiego, przetworów drobiowych „Skrzydółko z kurczaka na grill w marynacie, jaj, lodów o smaku waniliowym z bakaliami, flaczków wołowych w rosole.

Ponadto zwrócono uwagę na: zanieczyszczenie przetworów mleczarskich niefermentowanych (śmietanka) drobnoustrojami z rodziny Enterobacteriaceae .

Kwestionowane produkty dotyczyły producentów z poza terenu powiatu śremskiego w związku z tym przesyłano informację w celu podjęcia dalszych działań zgodnie z kompetencjami do właściwych Powiatowych Lekarzy Weterynarii lub Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych. Ocenie poddano również jadłospisy dekadowe w stołówkach szpitalnych, przedszkolach, szkołach, które oceniono jako prawidłowe.

IV. Ocena stanu sanitarnego powiatu śremskiego w zakresie Higieny Komunalne za rok 2019

1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu śremskiego w 2019 r. sprawowała Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) w oparciu o art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59), art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2019 r. poz. 1437 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Badania jakości wody do spożycia wykonują akredytowane laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz laboratoria zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań, zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną, zgodnie z zapisami zawartymi w art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2019 r. poz. 1437 ze zm.).

W powiecie śremskim woda przeznaczona do spożycia przez ludzi ujmowana jest z ujęć podziemnych czwarto- i trzeciorzędowych. Wody podziemne charakteryzują się raczej stałym składem fizyko – chemicznym, który kształtują procesy hydrogeologiczne, fizyczne i biologiczne. Najczęściej występujące w tych wodach czynniki niepożądane to związki manganu i żelaza. Parametry te nie mają znaczenia zdrowotnego i nie stanowią zagrożenia dla ludzi, mogą jedynie powodować zmiany organoleptyczne wody. Uzdatnianie takiej wody jest stosunkowo proste, zazwyczaj przy zastosowaniu klasycznych metod napowietrzania i filtracji.

W roku 2019 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdowało się 12 ujęć zasilających wodociągi w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Wszystkie wodociągi pracowały w oparciu o jedno ujęcie, które stanowi 13 studni dla wodociągu Śrem oraz po 2 studnie dla pozostałych wodociągów (Dąbrowa, Dolsk, Gaj, Konarzyce, Książ Wilkp., Małachowo, Mchy, Nochowo, Orkowo, Piotrowo, Wieszczyżyn).

Wszystkie ujęcia wody zostały w roku ubiegłym skontrolowane. Studnie na ujęciach wodociągowych były właściwie oznakowane i zabezpieczone przed dostępem osób

nieupoważnionych. W roku 2019 ich stan sanitarno-techniczny nie budził większych zastrzeżeń. Urządzenia wodne były regularnie konserwowane, studzienki kontrolne studni głębinowych utrzymane czysto, wentylowane poprzez zainstalowane kominki, zabezpieczone siatkami przeciw owadom i gryzoniom, włazy szczelnie zamknięte. Na ujęciach prowadzono monitoring objazdowy, a na niektórych dodatkowo zainstalowano monitoring elektroniczny. Obszary ujęć były ogrodzone i oznakowane tablicami informacyjnymi.

W roku 2019 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdowało się 12 wodociągów, które w zależności od wielkości produkcji wody zakwalifikowane są w trzech grupach:

- wodociągi produkujące od 1001-10000 m³ wody na dobę – 1 (wodociąg publiczny Śrem),
- wodociągi produkujące od 101-1000 m³ wody na dobę – 10 (wodociągi publiczne: Dąbrowa, Dolsk, Gaj, Konarzyce, Książ, Małachowo, Mchy, Nochowo, Piotrowo, Wieszczyżyn),
- wodociągi produkujące ≤100 m³ wody na dobę - 1 (wodociąg publiczny Orkowo).

Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie.

Spośród zewidencjonowanych wodociągów 1 wodociąg (wodociąg publiczny w Śremie) spełniał kryteria wymagań do raportowania do Komisji Europejskiej. Raportowaniem objęte były wszystkie wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące powyżej 5000 osób.

Na terenie powiatu śremskiego badania laboratoryjne zarówno w ramach nadzoru jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej jak i w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych wykonywały te same laboratoria co w roku ubiegłym. Przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne przygotowują i przedstawiają do uzgodnienia Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Śremie harmonogram prowadzenia badań oraz na bieżąco przekazują wyniki tych badań. Badania jakości wody wykonują laboratoria zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej: Laboratorium Badania Wody Śremskich Wodociągów sp. z o. o. ul. Parkowa 8 w zakresie 9 oznaczeń fizykochemicznych (amonowy jon, azotany, azotyny, barwa, mangan, mętność, odczyn pH, przewodność, żelazo) oraz

Laboratorium AQUANET sp. z o.o. w Poznaniu ul. Dolna Wilda 126 w zakresie pozostałych parametrów. Termin zatwierdzenia Laboratorium Badania Wody Śremskich Wodociągów upłynął 31 lipca 2019 r. i nie został przedłużony. Od dnia 1 sierpnia 2019 r. całość badań wykonywana jest w Laboratorium Badań Wody AQUANET.

Badania jakości wody w ramach nadzoru jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie parametrów grupy A i grupy B, a także w ramach nadzoru sanitarnego były wykonywane przez Laboratorium Badania Wody i Gleby Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Lesznie oraz Laboratorium Badania Wody i Gleby Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Poznaniu.

Wszystkie wodociągi zostały przebadane w zakresie parametrów i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach monitoringu jakości wody prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie sporządzał ocenę jakości wody. Podstawą prawną oceny jakości wody było rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Wszystkie sporządzone oceny były przekazywane do właściwego wójta lub burmistrza, zgodnie z zapisami § 21 ust. 8 (ocena bieżąca), § 22 ust. 3 (ocena okresowa) oraz § 23 ust. 5 (ocena obszarowa) wyżej cytowanego rozporządzenia.

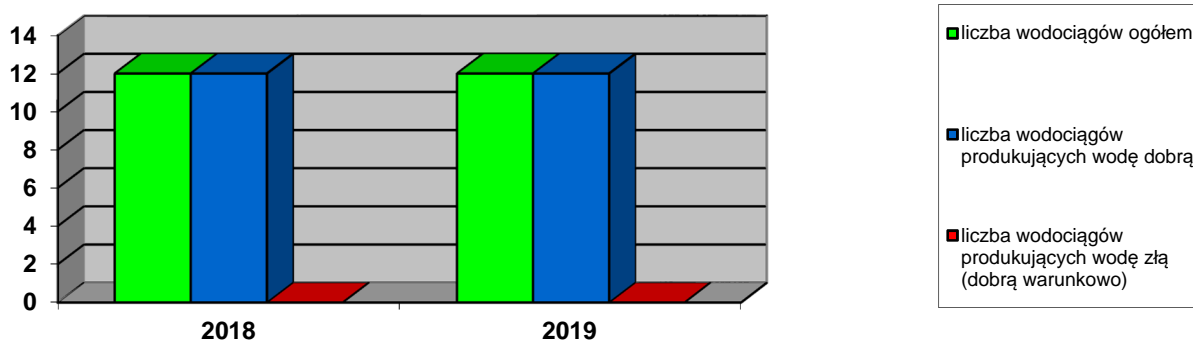
Nadzorem objęto wszystkie 12 wodociągi, w których przeprowadzono 12 kontroli urządzeń wodnych oraz pobrano do badań laboratoryjnych 182 próby wody przeznaczonej do spożycia, w tym 88 prób wody pobranej w ramach nadzoru prowadzonego przez organy PIS oraz 94 próby wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej.

Na podstawie otrzymanych wyników jakość wody produkowanej przez wszystkie przedsiębiorstwa wodociągowe za cały rok 2019 została oceniona jako odpowiadająca wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

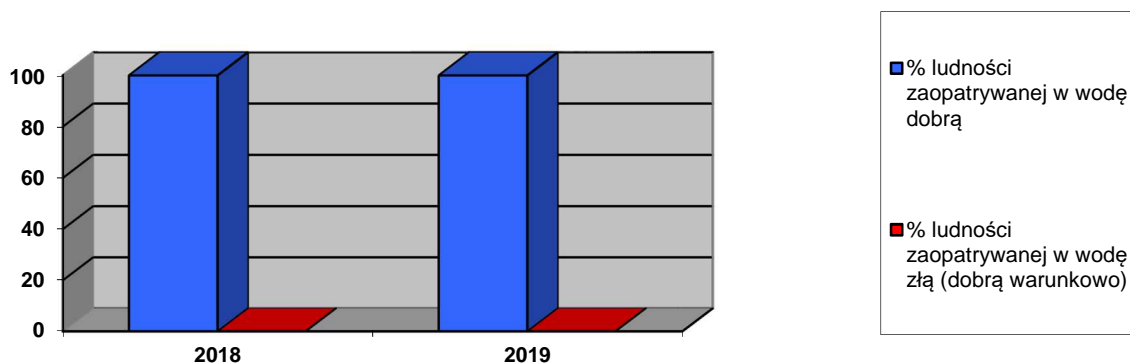
Okresowo jakość wody odbiegała od wymagań cytowanego rozporządzenia w 2 wodociągach na terenie gminy Dolsk. Wodociąg publiczne w Małachowie - w próbie wody pobranej w dniu 19.11.2019 r. na końcówce sieci wodociągowej stwierdzono zawartość manganu wynoszącą 604 µg/l (norma 50 µg/l). W badaniu powtórzonym w dniu 3.12.2019 r. stwierdzono zawartość manganu wynoszącą 219 µg/l. Związki manganu nie mają negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów, mogą jedynie obniżać cechy organoleptyczne wody takie jak mętność czy barwa. Poprawę jakości wody stwierdzono w badaniu wykonanym w dniu 20.12.2019 r. w ramach kontroli wewnętrznej, w którym stwierdzono zawartość manganu wynoszącą 29 µg/l. Wodociąg publiczne w Wieszczyzynie - w 2 próbach wody pobranych w dniu 19.11.2019 r. na 2 końcówkach sieci wodociągowej stwierdzono mętność wynoszącą 4,5 NTU i 1,6 NTU oraz barwę wynoszącą 55 mg Pt/l i 25 mg Pt/l (norma dla mętności wynosi 1 NTU, dla barwy 15 mg Pt/l). W badaniu powtórzonym w dniu 26.11.2019 r. stwierdzono mętność wynoszącą 3,4 NTU i 1,7 NTU oraz barwę wynoszącą 55 mg Pt/l i 25 mg Pt/l. Barwa i mętność są cechami organoleptycznymi i nie mają negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów. Poprawę jakości wody stwierdzono w badaniach wykonanych w dniu 10.12.2019 r. w ramach kontroli wewnętrznej, w której stwierdzono mętność wynoszącą 0,99 NTU i 0,54 NTU oraz barwę wynoszącą 15 mg Pt/l i 15 mg Pt/l. Poza ww. przekroczeniami stwierdzano jedynie pojedyncze bakterie grupy coli na końcówkach sieci. W wykonanych badaniach kontrolnych nie stwierdzano przekroczeń.

Na podstawie wykonanych badań jakości wody w 2019 r. stwierdzono, że wszystkie wodociągi produkowały wodę właściwej jakości, odpowiadającą wymaganiom cytowanego rozporządzenia.

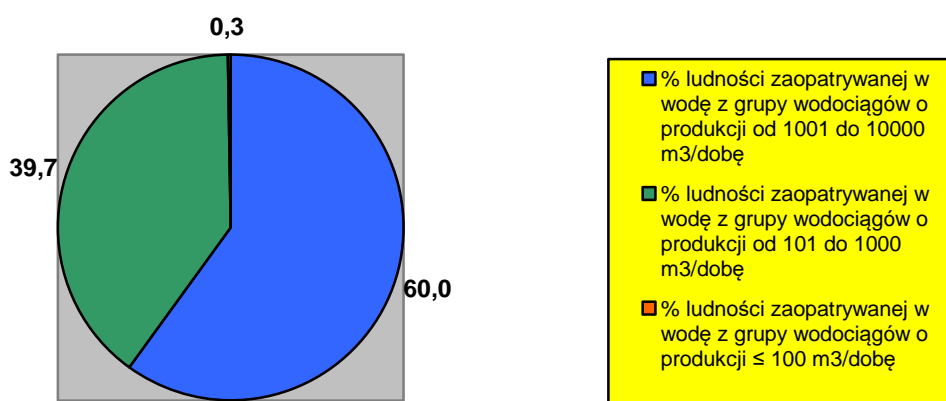
W roku 2018 również wszystkie wodociągi produkowały wodę dobrą, w związku z czym liczba wodociągów produkujących dobrą wodę nie ulega zmianie.

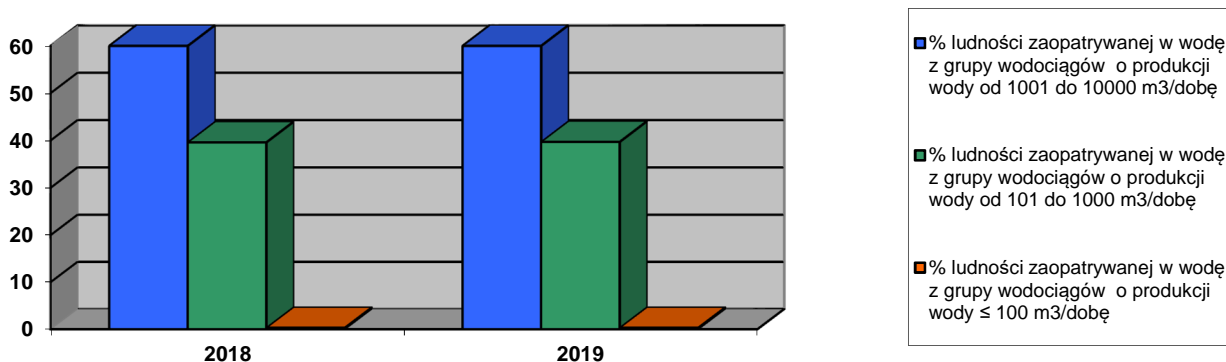
W roku 2019 wszyscy mieszkańcy korzystający z wody wodociągowej zaopatrywani byli w wodę dobrej jakości podobnie jak w roku poprzednim.

Najwięcej mieszkańców w powiecie śremskim zaopatrywanych jest w wodę z 1 wodociągu z grupy produkującej od 1001-10000 m³ wody na dobę – ok. 60,0%. Z 10 wodociągów z grupy wodociągów o produkcji wody od 101-1000 m³ wody na dobę korzysta ok. 39,7% mieszkańców, a z 1 wodociągu z grupy wodociągów o produkcji wody ≤ 100 m³ wody na dobę korzysta ok. 0,3% mieszkańców.

Procent mieszkańców korzystających z wodociągów w poszczególnych grupach w porównaniu do roku ubiegłego nie uległ zmianie.

Nie wszyscy mieszkańcy powiatu śremskiego mają możliwość korzystania z wody wodociągowej. W roku 2019 żadna miejscowość nie została zwodociągowana. Na terenie powiatu nadal występują tereny, które nie są zwodociągowane:

- gmina Śrem – Tesiny osada,
- gmina Książ Wlkp. - Gogolewko wieś, Obreda osada,
- gmina Dolsk – Brzednia leśniczówka,
- gmina Brodnica – Tworzykowo wybudowanie.

Wodociągi objęte nadzorem zaopatrują w wodę mieszkańców powiatu śremskiego obejmującego 4 gminy:

Miasto i gmina Śrem – obsługiwana jest przez 5 wodociągów publicznych (Śrem, Dąbrowa, Gaj, Nochowo, Orkowo). Jakość wody z nadzorowanych na terenie gminy wodociągów, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Ponadto mieszkańcy gminy Śrem korzystają z wodociągu publicznego w Wieszczyzynie (1 miejscowość).

Miasto i gmina Książ Wlkp. - obsługiwana jest przez 3 wodociągi publiczne (Książ, Konarzyce, Mchy). Jakość wody z nadzorowanych na terenie gminy wodociągów, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Ponadto mieszkańcy gminy Książ korzystają z wodociągu publicznego w Dolsku (2 miejscowości) oraz z wodociągu publicznego w Wieszczyzynie (1 miejscowość).

Miasto i gmina Dolsk - obsługiwana jest przez 3 wodociągi publiczne (Dolsk, Wieszczyzyn, Małachowo). Jakość wody z nadzorowanych na terenie gminy wodociągów, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Okresowo jakość wody odbiegała od wymagań cytowanego rozporządzenia w 2 wodociągach: wodociągu publicznym w Wieszczyzynie i wodociągu publicznym w Małachowie. Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie.

Gmina Brodnica - obsługiwana jest przez 1 wodociąg publiczny (Piotrowo), który leży na terenie gminy Brodnica. Jakość wody z nadzorowanego na terenie gminy wodociągu, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Uwagi budzi jedynie stan techniczny infrastruktury wodociągowej w zakresie nieszczelnego zbiornika wody czystej, o czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie informował Wójta Gminy Brodnica w oddzielnym piśmie w roku poprzednim. W roku 2019 nie wykonano żadnych prac mających na celu poprawę infrastruktury wodociągowej na terenie gminy. Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Ponadto mieszkańcy gminy Brodnica korzystają z wodociągu publicznego w Śremie (2 miejscowości) oraz z wodociągu publicznego w Gaju (4 miejscowości).

Oceny jakości wody dokonano w oparciu o badania wykonane w ramach nadzoru prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne:

1. liczba badań fizyko-chemicznych – 164 w tym gmina Śrem 74, gmina Książ 33 gmina Dolsk 41 i gmina Brodnica 16.
2. liczba badań bakteriologicznych – 167 w tym gmina Śrem 82, gmina Książ 31, gmina Dolsk 40 i gmina Brodnica 14.

W roku 2019 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał 75 ocen stwierdzających przydatność wody do spożycia w tym: gmina Śrem 33, gmina Książ 18, gmina Dolsk 18 i gmina Brodnica 6. Ponadto zostało wydanych 13 ocen rocznych (półrocznych) o jakości wody w tym gmina Śrem 6, gmina Książ 3, gmina Dolsk 3 i gmina Brodnica 1. We wszystkich wydanych ocenach stwierdzono przydatność wody do spożycia.

Ponadto wystosowano 2 pisma w trybie art. 30 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59) informujące o stwierdzonych przekroczeniach (wodociąg publiczny w Małachowie i w Wieszczyzynie) i nakazujące podjęcie działań naprawczych i przekazywanie informacji na temat ich wykonania.

2. Ocena jakości wody w pływalniach, w kąpieliskach oraz w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

2.1. Pływalnie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda w pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016) właściciele lub zarządzający pływalniami są odpowiedzialni za bezpośredni nadzór nad jakością wody przeznaczonej do kąpieli. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej egzekwowały wywiązywanie się zarządzających pływalniami z obowiązków aktualnie obowiązujących przepisów prawnych oraz dokonywały oceny jakości wody na podstawie wyników badań próbek wody. Rozporządzenie nałożyło na zarządców pływalni m.in. obowiązek prowadzenia i dokumentowania wewnętrznej kontroli jakości wody oraz informowania osób korzystających z pływalni o jakości wody przeznaczonej do kąpieli. Zarządzający pływalnią w uzgodnieniu z Państwową Inspekcją Sanitarną ustalił harmonogram poboru próbek wody z pływalni w ramach kontroli wewnętrznej. W harmonogramie określono częstotliwość pobierania próbek wody dla parametrów wskazanych w rozporządzeniu w zakresie mikrobiologicznym oraz fizykochemicznym.

W 2019 r. nadzorem kontrolno-laboratoryjnym objęte były baseny kąpielowe zlokalizowane na Obiekcie Sportowym w Śremie przy ul. Staszica 1. Na obiekcie znajduje się 6 niecek basenowych: basen sportowy o objętości 468 m³, basen do nauki pływania o objętości 36 m³, zjeżdżalnia z hamownią o objętości 2,8 m³, brodzik z atrakcjami o objętości 55 m³, oraz 2 niecki jacuzzi o objętości 1,12 m³ każda. W strefie odnowy biologicznej poza 2 nieckami jacuzzi znajdują się: sauna fińska, sauna parowa, biosauna (do 60°C) oraz sauna na podczerwień.

W roku 2019 przeprowadzono 1 kontrolę. Stan sanitarno-techniczny obiektu oceniony został jako dobry. Również bieżący stan sanitarny obiektu nie budził zastrzeżeń.

W roku 2019 wykonano wszystkie zaplanowane badania, z wyjątkiem poborów w miesiącu sierpniu - w okresie od 5 do 30 sierpnia 2019 r. z uwagi na przerwę remontową baseny były nieczynne. Sprawozdania z badań na bieżąco przekazywane były do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie, który dokonywał oceny jakości wody.

Ogółem pobrano do badań 277 prób wody w tym 96 prób w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz 181 prób w ramach kontroli

wewnętrznej. W pobranych próbach wykonano 272 badania bakteriologiczne (96 w ramach kontroli urzędowej i 176 w ramach kontroli wewnętrznej) oraz 151 badań fizyko-chemicznych (36 w ramach kontroli urzędowej i 115 w ramach kontroli wewnętrznej). Ponadto wykonano 53 badania na obecność bakterii legionella w wodzie ciepłej (5 w ramach kontroli urzędowej i 48 w ramach kontroli wewnętrznej). Sporadycznie stwierdzano przekroczenia w zakresie parametrów bakteriologicznych: *Pseudomonas aeruginosa* – w 6 próbach i legionella w 1 próbie oraz w zakresie fizykochemicznym: chloroformu w 33 próbach. Stwierdzane nieprawidłowości były przez zarządzającego usuwane w wyniku prowadzonych działań naprawczych.

W dniu 29 listopada 2019 r. została wydana „Zbiorcza ocena jakości wody na pływalni Śremskiego Sportu spółka z o.o. w Śremie ul. Staszica 1A za okres od 13 listopada 2018 r. do 12 listopada 2019 r. W wydanej ocenie stwierdzono, że jakość wody na pływalni spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w załącznikach nr 1 i nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

2.2. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Nadzór kontrolno-laboratoryjny nad kąpieliskami i miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpieli w 2019 r. prowadzony był zgodnie z obowiązującymi przepisami: ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 ze zm.), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 poz. 255), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (Dz. U. z 2018 poz. 2476).

Od dnia 1 stycznia 2018 r. obowiązuje nowa definicja „miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli” wprowadzona ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, które zdefiniowano jako „wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem”. Zgodnie z cytowaną ustawą rady gmin mogą wyrazić (w drodze uchwały) zgodę na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli tylko wtedy, gdy nie jest uzasadnione utworzenie kąpieliska. Ponadto sezon kąpielowy określony dla miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli nie powinien być dłuższy niż 30 dni w roku

kalendaryzowym. Przeznaczeniem miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom kąpiącym się podczas krótkotrwałego wypoczynku letniego np.: obozy harcerskie, sezonowe ośrodki wypoczynkowe bądź gospodarstwa agroturystyczne.

W sezonie 2019 r. na terenie powiatu śremskiego funkcjonowały 3 kąpieliska:

- kąpielisko nr 1 na Jeziorze Jarosławskim,
- kąpielisko nr 2 na Jeziorze Jarosławskim,
- kąpielisko na Jeziorze Grzymiśławskim.

W sezonie kąpielowym 2019 r. na terenie powiatu śremskiego funkcjonowało 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel:

- miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel nad Jeziorem Dolskim Wielkim pod nazwą „Plaża Miejska w Dolsku”.

W sezonie kąpielowym Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonała oceny jakości wody w ww. kąpieliskach oraz miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel. Wykonano łącznie 14 badań jakości wody w kąpielisku (w tym 5 w ramach kontroli urzędowej i 9 w ramach kontroli wewnętrznej) oraz 2 badania jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel w ramach kontroli wewnętrznej.

We wszystkich ww. kąpieliskach i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel jakość wody odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel (Dz. U. z 2019 poz. 255). Państwowy powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał ogółem 13 bieżących ocen o jakości wody i 3 oceny sezonowe dla kąpielisk oraz 2 bieżące oceny o jakości wody dla miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpiel.

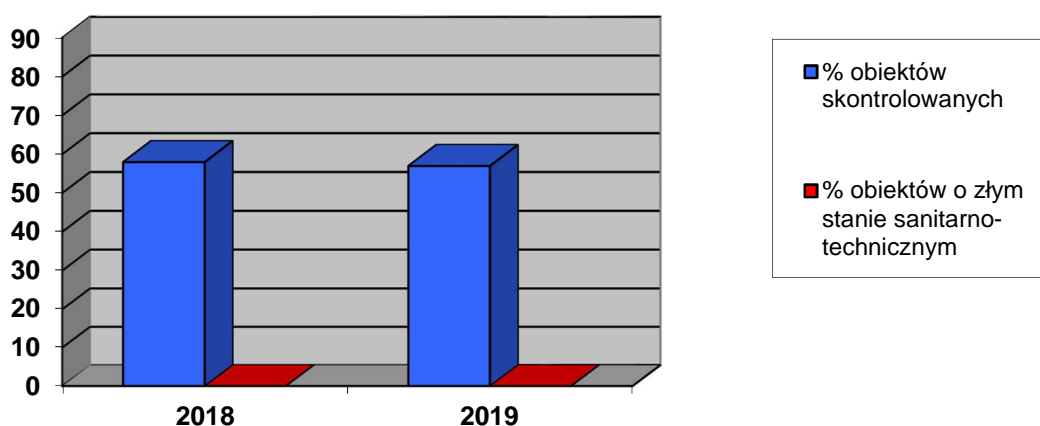
Ponadto organy PIS dokonały klasyfikacji jakości wody w kąpielisku nr 1 na Jeziorze Jarosławskim na podstawie czteroletnich badań. Jakość wody w ww. kąpielisku sklasyfikowano jako doskonałą. W pozostałych kąpieliskach klasyfikacja jakości wody nie została sporządzona ze względu na niewystarczające próbkobranie. Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel (Dz. U. z 2019 r. poz. 255) klasyfikacji jakości wody dokonuje się na podstawie co najmniej 16 próbek obejmujących cztery sezony kąpielowe. Kąpieliska te

organizowane są od sezonu 2018 r. i badania wody nie obejmują czterech sezonów kąpielowych.

W sezonie letnim Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie prowadziła i aktualizowała internetowy serwis kąpieliskowy (zgodnie z art. 347 ust. 3 ustawy Prawo wodne z dnia z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne - Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 ze zm.), który jest źródłem informacji na temat: lokalizacji kąpielisk, czasu trwania sezonu kąpielowego, bieżącej oceny jakości wody w kąpieliskach, informacji o zakazie kąpieli wraz ze wskazaniem przyczyn zakazu oraz infrastrukturze. Serwis kąpieliskowy udostępnia także dane administratorów oraz dane powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych nadzorujących kąpieliska. Link do serwisu kąpieliskowego umieszczony jest na stronie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu oraz na stronie Głównego Inspektora Sanitarnego. Dodatkowo, w trakcie trwania sezonu na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie umieszczane były komunikaty o jakości wody do kąpieli. Ogółem umieszczono 7 komunikatów.

3. Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej oraz podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2019 r. oceniono stan sanitarny w 193 obiektach, co stanowi 57% obiektów znajdujących się w ewidencji. Żaden z obiektów nie został oceniony jako zły - odsetek obiektów złych wynosił 0%. W roku 2019 przeprowadzono łącznie 200 kontroli.

3.1. Domy Pomocy Społecznej.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajduje się 1 obiekt - Całodobowy Dom Opieki w Szódrach, gmina Brodnica. Obiekt działa w oparciu o decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29 lipca 2009 r., która zezwala na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niesprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Zezwolenie wydane jest na czas nieokreślony. Jest to podmiot niepubliczny, prowadzony przez osobę fizyczną (zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Dz. U. z 2019 r. poz. 1507).

W roku 2019 nie przeprowadzono kontroli w Całodobowym Domu Opieki w Szódrach, ponieważ obiekt został czasowo wyłączony z użytkowania.

W okresie tym pensjonariusze zamieszkają czasowo w nowym domu prowadzonym przez ten sam podmiot gospodarczy zlokalizowanym w Poznaniu.

Dom Pomocy Społecznej w Śremie przy ul. Farnej i Dom Pomocy Społecznej w Psarskim, których organem założycielskim jest Starostwo Powiatowe w Śremie jest nadzorowany przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

3.2. Hotele i inne obiekty świadczące usługi noclegowe.

W 2019 r. nadzorem objęto 10 obiektów w tym: 3 hotele (Hotel Metropol Śrem Pl.20 Października 43, Hotel L'ASCADA Śrem ul. Chełmońskiego 2, Hotel Cztery Korony Śrem ul. Malczewskiego 1), 5 innych obiektów świadczących usługi noclegowe (Ośrodek Rekreacyjno-Szkoleniowy Villa Natura Dolsk ul. Podrzekta, Dwór Andrzejówka Mechlin, Centrum Hipiki Jaszkowo, Agroturystyka: Słoneczny Dwór Radoszowo II i Gospodarstwo Agroturystyczne Lubiatówko 43) oraz 2 pola biwakowe (w Jarosławkach i w Dolsku ul. Wczasowa). Ogółem przeprowadzono 12 kontroli. Stan sanitarno-techniczny żadnego z ww. obiektów, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń – prace remontowo-modernizacyjne przeprowadzane są sukcesywnie, we własnym zakresie przez właścicieli obiektów. Nie stwierdzono również uchybień sanitarnych w zakresie utrzymania bieżącej czystości. Wszystkie obiekty podobnie jak w roku poprzednim zostały ocenione pozytywnie.

Przedmiotem kontroli był stan sanitarno-techniczny tj. zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, utrzymanie czystości i porządku w obiektach

i w ich otoczeniu, właściwa dezynfekcja pomieszczeń, urządzeń i sprzętów oraz pranie bielizny i pościeli, a także dostępność środków higienicznych, bezpieczne usuwanie odpadów oraz przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu.

Budynki obiektów hotelarskich wyposażone są: w hole z recepcją, pokoje mieszkalne, sale konferencyjne oraz w restaurację. Inne obiekty świadczące usługi noclegowe spełniają minimalne wymagania co do wyposażenia dla innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2166).

Przy polu biwakowym w Jarosławkach zlokalizowane jest zaplecze sanitarne na potrzeby Terenów Rekreacyjnych. Są to 4 wolnostojące budynki: w budynku nr 1 znajdują się pomieszczenia dla ratowników i policji oraz magazyn, w budynku nr 2 znajdują się pomieszczenia biurowe z zapleczem socjalnym dla pracowników oraz sanitariat dla osób niepełnosprawnych, a w budynkach nr 3 i 4 znajduje się zaplecze higieniczno-sanitarne wspólne dla korzystających z pola biwakowego, kąpielisk i plaży, oddzielne dla kobiet i mężczyzn. W budynkach 3 i 4 znajdują się także pomieszczenia gospodarcze, w których przechowywany jest sprzęt do utrzymania porządku na terenie obiektu oraz sprzęt i środki do utrzymania porządku i czystości w sanitariatach i umywalniach. Na ścianie budynku nr 3, pod zadaszeniem, zamontowano 4 zlewozmywaki zewnętrzne wyposażone w punkty poboru wody.

Przy polu biwakowym w Dolsku ul. Wczasowa znajduje się tylko zaplecze sanitarne (toalety) oraz na terenie placu 3 umywalnie typu rynnowego bez zadaszenia. Umywalka przy zapleczu sanitarnym oraz umywalnie na placu wyposażone są tylko w bieżącą zimną wodę.

3.3. Ustępy publiczne.

Pod nadzorem PSSE w Śremie znajduje się 6 obiektów, w tym 1 czynny sezonowo (od maja do października). Z istniejących obiektów 2 zlokalizowane są w budynkach murowanych, natomiast 4 to obiekty typu kontenerowego. Wszystkie obiekty przystosowane są dla potrzeb niepełnosprawnych. Liczba obiektów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie.

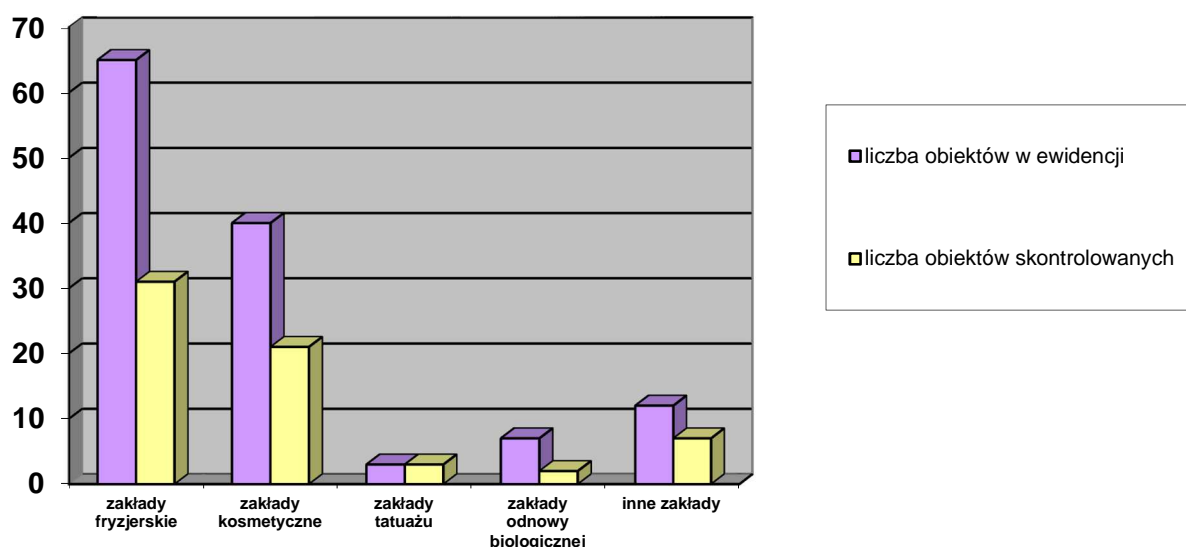
Kontrolą objęto 6 obiektów, w których przeprowadzono 6 kontroli. Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń. Nie stwierdzono również uchybień sanitarnych w zakresie utrzymania bieżącej czystości.

3.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i solaria.

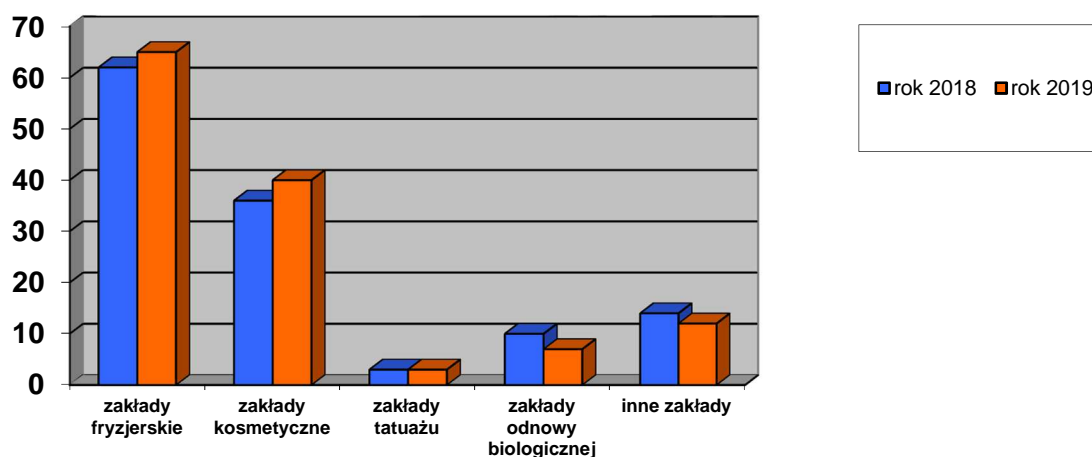
W 2019 r. na terenie powiatu śremskiego znajdowało się 127 obiektów, które wykonywały usługi z zakresu fryzjerstwa, kosmetyki, tatuażu i odnowy biologicznej. W porównaniu do roku ubiegłego ich liczba zwiększyła się o 2 objekty. Kontroli poddano 64 objekty co stanowi 50,4%..

Największą grupę wśród zakładów ujętych w ewidencji stanowią zakłady fryzjerskie, natomiast najmniejszą zakłady tatuażu. Większość obiektów z tej grupy to małe zakłady, w których usługi świadczy 1 osoba, najczęściej właściciel.

Typ zakładów	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	% skontrolowanych obiektów
Fryzjerskie	65	31	47,7
Kosmetyczne	40	21	52,5
Tatuażu	3	3	100,0
Odnowy biologicznej	7	2	28,6
Inne zakład	12	7	58,3
	127	64	50,4

Wśród zakładów ujętych w ewidencji przeważały zakłady fryzjerskie (51,2%), najmniej liczną grupę stanowiły zakłady tatuażu (2,4%).

W dalszym ciągu brak aktualnego przepisu określającego szczegółowe wymagania sanitarne jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej utrudnia prawidłowe sprawowanie nadzoru nad tą grupą obiektów.

W związku z brakiem ww. przepisu w roku 2019, podobnie jak w roku poprzednim kontrole prowadzone były w oparciu o wymagania sanitarne wynikające z przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 ze zm.). We wszystkich skontrolowanych zakładach pomieszczenia i wyposażenie utrzymane było we właściwym stanie sanitarno-porządkowym. Również stan sanitarno-techniczny żadnego ze skontrolowanych obiektów, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń. Prace remontowe przeprowadzane są sukcesywnie, w miarę potrzeb przez właścicieli obiektów.

3.5 Lecznictwo zamknięte.

Liczba placówek w porównaniu z rokiem 2018 uległa zmianie, w roku 2019 powstał nowy obiekt - Zakład Pielęgnacyjno- Opiekuńczy Śrem, ul. Chełmońskiego 1.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie aktualnie pozostaje 1 Szpital - Wielkopolski Ośrodek Reumatologiczny Śrem ul. Mickiewicza 95 i 1 Zakład Opiekuńczo-Lecznicy - Śrem ul. Promenada 7 oraz 1 Zakład Pielęgnacyjno- Opiekuńczy. Kontrolą objęto wszystkie 3 obiekty, w których przeprowadzono 2 kontrole kompleksowe oraz w nowym obiekcie 1 kontrolę tematyczną. Skontrolowane obiekty spełniają wymogi zawarte w rozporządzeniu

Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595).

Utrzymanie czystości oraz porządek w otoczeniu obiektów, postępowanie z bielizną czystą i brudną, postępowanie z odpadami medycznymi nie budziło zastrzeżeń. Placówki posiadają aktualne umowy na odbiór odpadów medycznych z firmami transportowymi posiadającymi wymagane zezwolenia. Jedna placówka posiada własną pralnię, 2 placówki bieliznę do prania przekazują do pralni usługowej.

2 placówki posiadają umowę na wywóz odpadów komunalnych, a w 1 odpady odbiera uprawniona firma na podstawie deklaracji złożonej do Urzędu Miejskiego w Śremie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie usuwania nieczystości stałych i płynnych.

Wielkopolski Ośrodek Reumatologiczny, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy oraz Zakład Pielęgnacyjno- Opiekuńczy zaopatrywane są w wodę z wodociągu publicznego w Śremie. Jakość wody z wodociągu publicznego w Śremie odpowiada warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). W żadnej placówce nie stwierdzono obecności insektów, gryzoni lub ich śladów.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Stanowiska Pracy ds. Epidemiologii przeprowadzili dwie dodatkowe kontrole tematyczne w Wielkopolskim Ośrodku Reumatologicznym oraz dwie dodatkowe kontrole w Powiatowym Szpitalu im. Tadeusza Malińskiego w Śremie, będącym pod nadzorem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w celu sprawdzenia posiadania procedur i ich stosowania na wypadek wystąpienia przypadków zakażenia grypą.

We wszystkich placówkach przestrzegane są zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U .z 2019 r.poz.2182). W widocznych miejscach umieszczone są znaki informujące o zakazie palenia tytoniu.

3.6. Lecznictwo otwarte.

Spośród placówek lecznictwa otwartego nadzorem sanitarnym objęto: przychodnie, laboratorium diagnostyczne, inne obiekty prowadzące działalność leczniczą (stacja

dializ, gabinety medycyny szkolnej, poradnie, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej) indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne i grupowe praktyki lekarzy dentyków, indywidualne i grupowe praktyki pielęgniarek.

Liczba placówek w porównaniu z rokiem ubiegłym uległa zmniejszeniu i na koniec 2019 r. wynosiła 146 (w 2018 r. – 150). Zarejestrowano 2 nowe placówki, 6 zostało zlikwidowanych. Dwa nowe obiekty zarejestrowano jako:

- Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków – 1,
- Inne obiekty świadczące usługi medyczne – 1.

Wszystkie podmioty lecznicze spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595).

Drobne prace remontowe i malarskie wykonywane są w miarę potrzeb, na bieżąco. W 5 z 10 przychodni odmalowano ściany i sufity w części gabinetów lekarskich, w 1 przychodni odmalowano hol, w dwóch placówkach odmalowano punkty poboru krwi. Prace malarskie przeprowadzono również w 8 gabinetach prowadzących działalność w ramach praktyki zawodowej.

W trakcie świadczenia usług medycznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą wytwarzane są odpady medyczne o kodzie 180102, 180103, 180107, 180104, 180110 i 180106 (w laboratoriach diagnostycznych).

Wszystkie placówki posiadały prawidłowo opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi. Na terenie powiatu śremskiego podmioty lecznicze obsługiwane są przez firmy transportowe posiadające wymagane zezwolenia.

Wszystkie podmioty lecznicze prowadzą dokumentację związaną z wytwarzaniem odpadów medycznych. Są to karty przekazania odpadu z potwierdzeniem ich utylizacji (dodatkowo w niektórych placówkach prowadzone są zapisy z potwierdzeniami odbioru odpadów), zapisy dotyczące temperatury przechowywania odpadów, a także zbiorcze zestawienie dotyczące ilości wytworzonych odpadów złożone do Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Wszystkie kontrolowane placówki posiadały prawidłowo opracowane procedury dotyczące sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń oraz postępowania ze sprzętem do utrzymania porządku i czystości po zakończonej pracy. Podczas

przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych w zakresie bieżącej czystości i porządku oraz w postępowaniu ze sprzętem porządkowym po zakończonej pracy. W kontrolowanych obiektach sprzątaniami pomieszczeń zajmuje się personel zatrudniony na umowę o pracę lub umowę zlecenie. W kilku obiektach sprzątanie pomieszczeń zlecono firmie zewnętrznej.

W roku sprawozdawczym tak jak w roku 2018 nie było uwag dotyczących zaopatrzenia w wodę ciepłą i zimną w skontrolowanych obiektach, nie odnotowano przerw w dostępie do wody, awaryjności sieci, nie przeprowadzano modernizacji sieci w żadnej placówce. Wszystkie placówki zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych, jakość wody z tych wodociągów odpowiada warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Odzież ochronna prana jest w pralniach lub we własnym zakresie, w 6 placówkach stosowana jest odzież jednorazowego użycia.

Podobnie jak w roku ubiegłym nie stwierdzono w żadnej placówce występowania insektów, gryzoni lub ich śladów.

W roku 2019 wydano 3 decyzje rachunkowe: 1 w grupie podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, 1 w grupie podmiotów leczniczych wykonywanych przez praktykę zawodową - praktyka lekarska, 1 w grupie podmiotów leczniczych wykonywanych przez praktykę zawodową - indywidualne praktyki pielęgniarek.

Nieprawidłowości stwierdzone w 3 obiektach.

- W 1 obiekcie pojemnik do dezynfekcji narzędzi stomatologicznych nieprawidłowo opisany: nazwa środka dezynfekcyjnego i czas dezynfekcji niezgodne z instrukcją oraz procedurą dotyczącą dezynfekcji narzędzi (na pojemniku – 0,5% Aniosyme, czas dezynfekcji 5 min., w instrukcji i procedurze 2% roztwór Virusolve a narzędzia dezynfekowane są w 0,5% roztworze Saiko Sept) oraz stosowano przeterminowany środek dezynfekcyjny do rąk (termin ważności III 2017 r.).
- W 1 obiekcie stwierdzono brak kontroli wewnętrznych dotyczących zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych i przeterminowany sprzęt jednorazowego użycia.

- W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami medycznymi, niezgodne z opracowaną procedurą, brak udokumentowania sposobu postępowania z odpadami medycznymi od momentu ich wytworzenia do przekazania do utylizacji oraz kontrole wewnętrzne przeprowadzane są niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

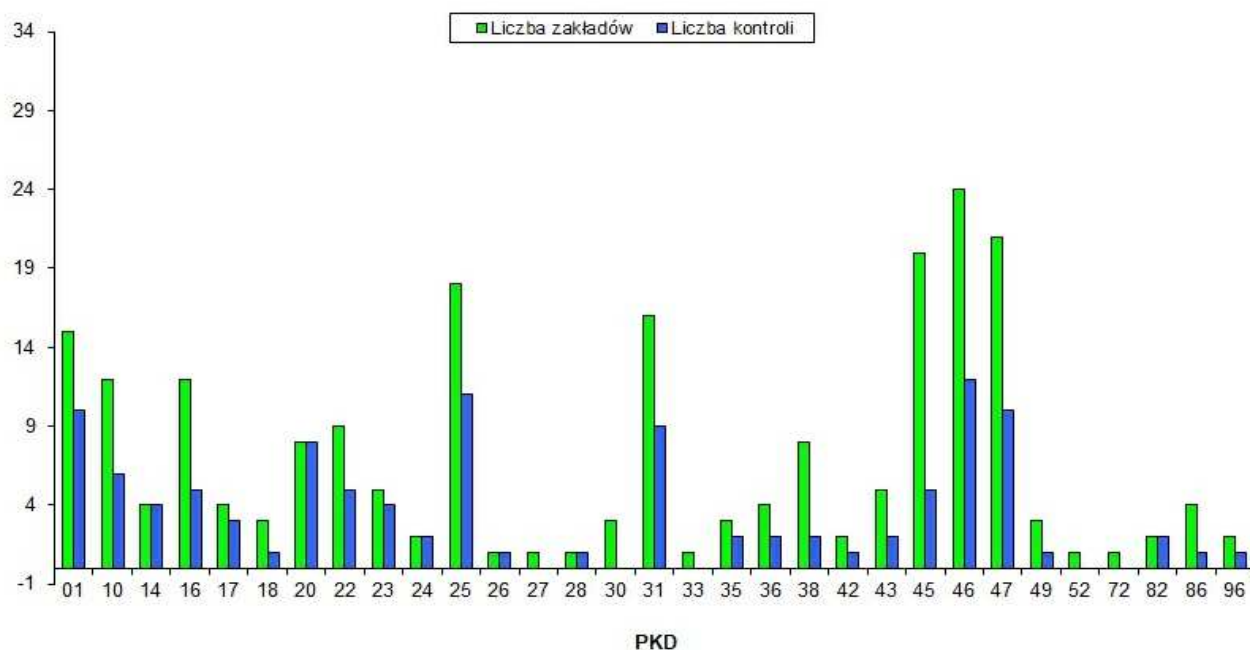
Nieprawidłowości zostały usunięte, a Powiatowy Inspektor Sanitarny wystawił decyzje rachunkowe.

We wszystkich placówkach przestrzegane są zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2182). W widocznych miejscach umieszczone są znaki informujące o zakazie palenia tytoniu.

V. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy.

1. Działalność nadzorcza.

W roku 2019 sprawowano nadzór w zakresie higieny pracy nad 215 zakładami pracy, w których zatrudnionych jest około 7791 pracowników. Skontrolowano 111 zakładów zatrudniających 6135 osoby.

Wykres 1. Liczba skontrolowanych zakładów w poszczególnych sektorach gospodarki (wg PKD) w roku 2019.

W kontrolowanych zakładach prowadzono ocenę narażenia pracowników na czynniki szkodliwe i stwierdzono, że przekroczenia NDSiN (Najwyższe Dopuszczalne Stężenia i Natężenia) występują w 27 zakładach pracy, a w warunkach przekroczonych NDSiN pracuje 656 osób w tym:

- narażenie na pyły - 46 pracowników zatrudnionych w 7 zakładach pracy,
- narażenie na hałas - 667 pracowników w 27 zakładach pracy,
- narażenie na wibrację - 6 pracowników w 1 zakładzie pracy,
- narażenie na mikroklimat gorący - 17 pracowników w 1 zakładzie,
- w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi pracuje 205 osób w 13 zakładach,
- narażenie na czynniki chemiczne (mangan) - 24 pracowników w 3 zakładach.

Największa liczba narażonych pracowników, pracujących w warunkach przekroczonych NDSiN zatrudniona jest w:

- zakładach produkujących gotowe wyroby metalowe – 224 osób,
- zakładach produkujących meble – 151 osób,
- zakładach produkujących wyroby z gumy i tworzyw sztucznych - 87 osób,
- zakładach produkujących wyroby hutnicze – 70 osób
- przemyśle drzewnym - 69 osób.

Pracownicy zatrudnieni w tych zakładach to grupa osób najbardziej narażona na działanie czynnika szkodliwego jakim jest hałas. Podczas prowadzonych kontroli szczególną uwagę zwracano na stanowiska pracy, gdzie występują przekroczenia NDN hałasu i poddawano wnikliwej analizie opracowane przez kierownictwo firm plany poprawy warunków pracy dla tych stanowisk, badając równocześnie realizację określonych przez zakłady działań prewencyjnych.

W celu zmniejszenia narażenia pracowników na hałas instruowano przedsiębiorców o sposobach, które mogą spowodować poprawę warunków pracy w zakładach. Uzyskać to można np. poprzez wymianę zużytych maszyn lub ich elementów na nowe, obudowę maszyn lub ich części generujących hałas, ostrzenie elementów tnących i ich systematyczną konserwację oraz ograniczenie czasu narażenia pracowników na hałas i stosowanie certyfikowanych ochron narządu słuchu. Informowano również pracodawców o zakazie zatrudniania pracowników narażonych na ponadnormatywny hałas w godzinach nadliczbowych.

Podczas kontroli w zakładach, gdzie występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, instruowano kierownictwo o konieczności takiego projektowania miejsc pracy i rozmieszczania stanowisk powodujących zagrożenie hałasem, aby nie miały one szkodliwego wpływu na sąsiednie stanowiska i pozostałych pracowników.

W przypadkach, w których wyeliminowanie przekroczeń NDN hałasu było niemożliwe za pomocą środków organizacyjno-technicznych kontrolą objęto prawidłowy dobór środków ochrony indywidualnej słuchu i prawidłowość ich stosowania.

Podczas kontroli zakładów, w których występuje ponadnormatywny hałas stwierdzono, że podobnie jak w latach poprzednich kontynuowana jest działalność profilaktyczna zmierzająca do ograniczenia bądź likwidacji chorób zawodowych. Wśród metod zapobiegania stosuje się m.in.:

- systematyczne badania lekarskie,
- stosowanie ochron osobistych na stanowiskach, gdzie stwierdzono narażenie,
- systematyczne szkolenia bhp wstępne i okresowe.

W roku 2019 wydano 7 decyzji zarządzających, które zawierały 16 nakazów m. in.:

- zakaz wprowadzania do obrotu produktu biobójczego;
- przeprowadzenie szkoleń okresowych bhp;
- poprawić warunki pracy – zmniejszyć narażanie na hałas;
- przeprowadzić pomiary czynników szkodliwych na stanowiskach pracy;
- przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego związaną z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej;
- poprawić warunki techniczne na stanowiskach pracy;
- poprawić warunki techniczne w pomieszczeniach higienicznosanitarnych.

2. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi.

W toku wykonywanych czynności związanych z nadzorem nad zakładami pracy prowadzono systematyczne rozeznanie związane z występowaniem czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy. Stwierdzono, że na terenie powiatu śremskiego narażenie na czynniki rakotwórcze występuje w 13 zakładach pracy, a narażonych jest 205 pracowników, w tym:

<i>Nazwa czynnika</i>	<i>Liczba zatrudnionych pracowników</i>
prace związane z narażeniem na pył dębowy	92
mieszanki chemiczne	19
ropopochodne czynniki rakotwórcze	72
promieniowanie jonizujące	22
razem	205

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych w wyżej wymienionych zakładach stwierdzono, że pracodawcy zatrudniający pracowników w warunkach narażenia na czynniki rakotwórcze prowadzą rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność kontaktu z czynnikami rakotwórczymi oraz rejestry osób narażonych na te czynniki.

Pracownicy informowani są w formie pisemnej o rodzaju występującego czynnika rakotwórczego, jego oddziaływaniu na organizm ludzki, wynikach pomiarów oraz konieczności stosowania ochron osobistych. Opracowywane są oceny ryzyka zawodowego, w których uwzględnia się narażenie pracownika na czynniki

rakotwórcze. Systematycznie prowadzone są pomiary stężeń czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy.

3. Współpraca z innymi instytucjami.

W trakcie przeprowadzonych w 2019 roku kontroli podobnie jak w latach poprzednich zaznajamiano się z zaleceniami pokontrolnymi Państwowej Inspekcji Pracy i zwracano uwagę na terminowość wykonywania poleceń wydanych w nakazach tej instytucji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie systematycznie informuje Okręgowego Inspektora Pracy w Poznaniu o występujących na terenie powiatu chorobach zawodowych i wydawanych decyzjach stwierdzających te choroby.

Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Pracy PSSE w Śremie prowadzi współpracę z lekarzami medycyny pracy, którzy przeprowadzają badania lekarskie pracowników zatrudnionych w zakładach na terenie powiatu jak również prowadzi ścisłą współpracę z Wojewódzkim Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu w zakresie sporządzenia oceny narażenia zawodowego u osób, co do których zachodzi podejrzenie o zachorowanie na choroby zawodowe.

W roku 2019 w ramach współpracy z innymi instytucjami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie przekazywał informacje o nieprawidłowościach w oznakowaniu produktów wprowadzanych do obrotu przez firmy zlokalizowane na terenie działalności innych Inspektorów.

4. Pozostałe działania.

W 2019 roku stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy PSSE w Śremie kontynuowała powierzone jej w 2013 r. obowiązki związane z nadzorem nad środkami zastępczymi.

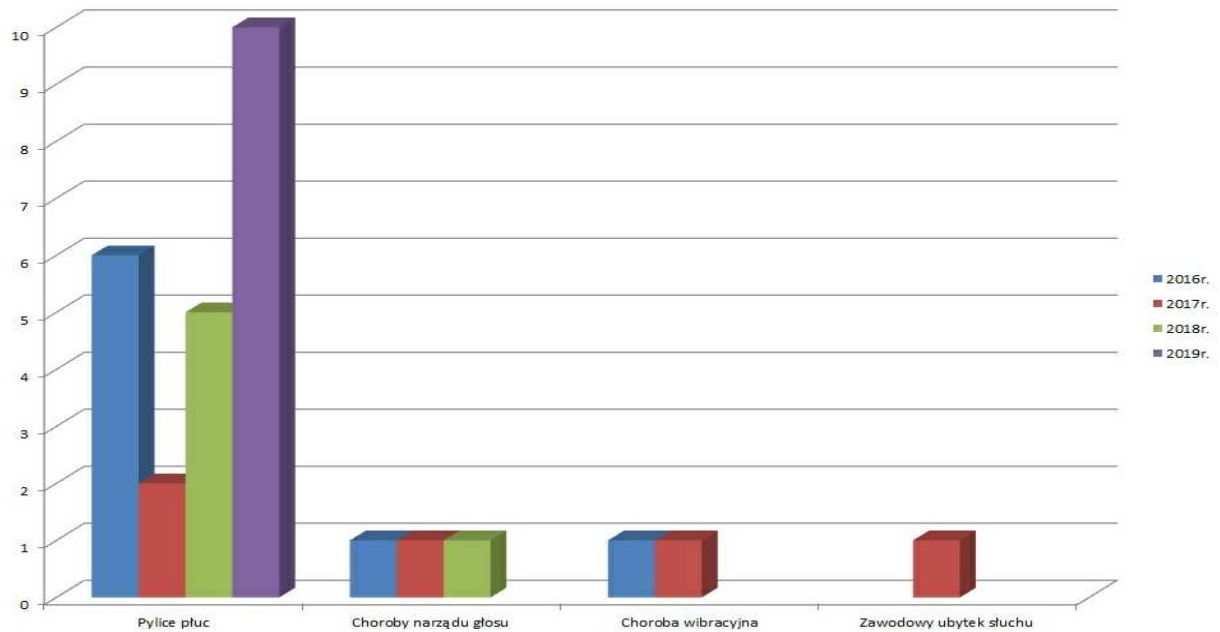
W roku 2019 na terenie powiatu śremskiego nie toczyło się żadne postępowanie administracyjne w zakresie środków zastępczych, nie odnotowano znamion wprowadzania do obrotu lub wytwarzania środków zastępczych ani nie zgłoszono zatrucia środkami zastępczymi.

W roku sprawozdawczym kontynuowano w zakładach pracy działania związane z przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 9 września 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W związku z tym przeprowadzono 98 kontroli, podczas których stwierdzono przestrzeganie przepisów

ustawy oraz systematyczny spadek liczby osób palących papierosy na terenie zakładów pracy.

5. Choroby zawodowe.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 10 postępowań w sprawie chorób zawodowych i wydano 10 decyzji stwierdzających chorobę zawodową pylicę płuc.

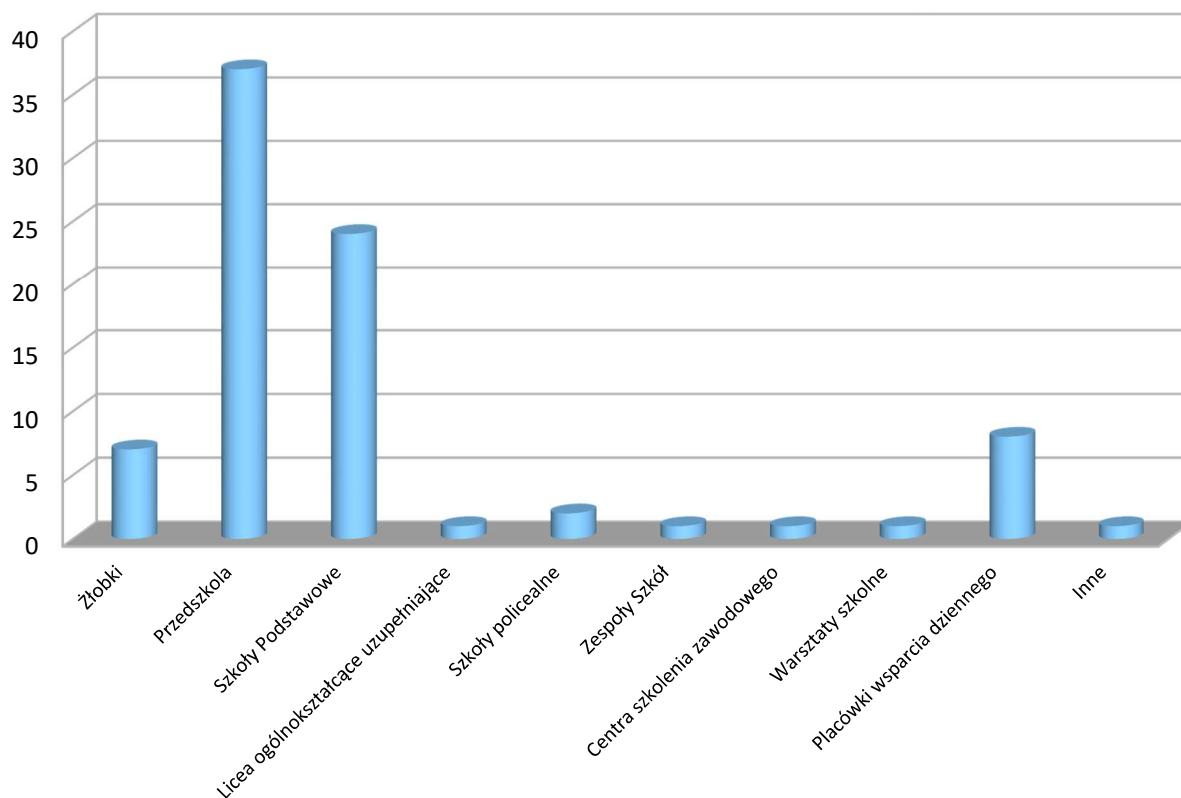
Wykres 2. Porównanie ilości występujących chorób zawodowych w latach 2016 – 2019r.

VI. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.

1. Nadzór nad placówkami:

Obiekty stałe 83, w tym: 7 żłobków, 37 przedszkoli, 24 szkoły podstawowych (w tym 1 szkoła podstawowa specjalna: Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Klasami Przystosowanymi do Pracy w Śremie), 1 liceum ogólnokształcące uzupełniające, 2 szkoły policealne, 1 zespół szkół, w którym funkcjonuje: 1 przedszkole, 2 szkoły podstawowe (w tym 1 muzyczna) oraz 1 liceum ogólnokształcące; 1 centrum szkolenia zawodowego, 1 warsztaty szkolne, 8 placówek wsparcia dziennego, 1 placówka rekreacyjna.

Liczba placówek pod nadzorem

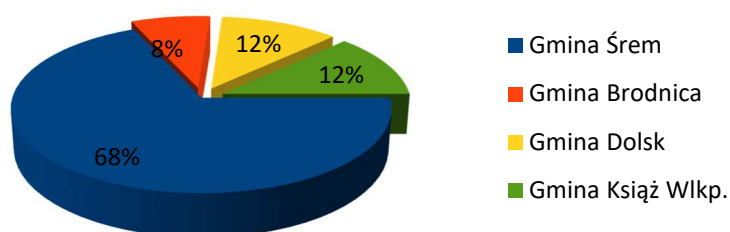
Obiekty wypoczynku dzieci i młodzieży

Liczba zgłoszonych turnusów w bazie wypoczynku MEN w roku sprawozdawczym wyniosła 94, w tym wypoczynek zimowy – 12, wypoczynek letni – 82.

Skontrolowano: 78 placówek stałych oraz 25 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży. Przeprowadzono 105 kontroli w obiektach stałych zakładów nauczania i wychowania oraz 25 kontroli turnusów wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.

Ogółem przeprowadzono 130 kontroli, w tym: gmina Śrem – 89, gmina Brodnica – 10, gmina Dolsk – 15 i gmina Książ Wlkp. – 16.

Procentowe przedstawienie przeprowadzonych kontroli w obiektach stałych i sezonowych w poszczególnych gminach

2. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

W obiektach stałych zlikwidowano Liceum Ogólnokształcące „LIDER” w Śremie oraz Szkołę Policealną „LIDER” w Śremie.

Nowe placówki oddane do użytkowania to: Niepubliczny Żłobek „Uszatek” w Śremie, Przedszkole w Mszczycynie oraz Pracownia Kosmetyczna w Śremie należąca do Szkoły Policealnej dla Dorosłych „Sukces” w Śremie.

3. Liczba załatwionych interwencji: 6

Na początku 2019 roku rodzic zgłosił interwencję pisemną dotyczącą nieodpowiednich warunków do korzystania z pomieszczeń sanitarnych przeznaczonych dla uczniów w Szkole Podstawowej nr 6 im. Braci Barskich w Śremie. Przeprowadzono kontrole interwencyjną, podczas której stwierdzono nieprawidłowości. Wydano zalecenia pokontrolne, które strona zrealizowała w uzgodnionym terminie. Wydano za stwierdzone nieprawidłowości decyzję płatniczą.

W minionym roku otrzymano trzy informacje telefoniczne dotyczące ogniska wszawicy

w Przedszkolu z Oddziałami Integracyjnymi Nr 5 „Mali Przyrodnicy” w Śremie, Szkole Podstawowej im. Hymnu Narodowego w Brodnicy i Publicznym Przedszkolu „Niezapominajka” w Śremie. Przeprowadzono rozmowy telefoniczne z dyrektorami placówek oraz przesłano materiały informacyjne. Dodatkowo na stronie internetowej PSSE w Śremie zamieszczono informacje i ulotki o wszawicy.

Po otrzymaniu interwencji pisemnej, w której rodzic skarży się na nieprzyjemny zapach na korytarzu przy szatni przeznaczonej dla oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej im. Hymnu Narodowego w Brodnicy przeprowadzono kontrolne interwencyjną. W trakcie, której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Anonimowa interwencja telefoniczna dotyczyła występowania gryzoni w pomieszczeniach Szkoły Podstawowej nr 4 im. Marii Konopnickiej w Śremie. Pracowni PSSE w Śremie przeprowadzili kontrolę interwencyjną, w czasie której nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Ocena warunków techniczno-sanitarnych w placówkach oświatowych

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego w 2019 r. oceniono stan sanitarno-techniczny w 78 placówkach nauczania i wychowania. Wśród tych placówek znajdują się obiekty, w których stwierdzono, że budynki lub otoczenie wymagają działań naprawczych w zakresie stanu technicznego. Należą do nich:

- Przedszkole „Jarzębinka” w Śremie, w którym należy doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego nawierzchnię przejść i dróg wokół budynku przedszkola oraz nawierzchnię na tarasie za budynkiem,
- Szkoła Podstawowa w Pyszącej, w której należy doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego sufit i ściany w pomieszczeniach sanitarnych dla chłopców na I piętrze szkoły oraz doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego parkiet oraz ściany w salce rekreacyjno-zastępczej,
- Szkoła Podstawowa w Brodnicy, w której zły stan techniczny dotyczy ścian w sali gimnastycznej oraz ścian i sufitów w zapleczu sanitarnym i szatni przy sali gimnastycznej.

W zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej w skontrolowanych placówkach stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej. Wszystkie placówki posiadają bieżącą ciepłą wodę we wszystkich sanitariatach. Placówki również zapewniają wystarczającą liczbę oczek ustępowych w stosunku do

uczęszczających do niej liczby uczniów. Wszystkie placówki są skanalizowane, posiadają podłączenie do sieci kanalizacji publicznej, szamba lub posiadają własną oczyszczalnię ścieków.

5. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Na 28 skontrolowanych placówek szkolnych, 22 obiekty posiadają odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, a 6 obiektów nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć (w tym 4 placówki to szkoły zaoczne, w których w ramach programu nauczania nie są prowadzone zajęcia z wychowania fizycznego oraz 2 szkoły podstawowe (Szkoła Podstawowa w Masłowie i Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Uśmiechu w Śremie), które do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego korzystają z bazy sportowej zlokalizowanej poza placówką nauczania). Pomimo posiadanej infrastruktury, aż 15 placówek korzysta z infrastruktury do wychowania fizycznego poza placówką.

6. Prowadzenie dożywiania.

Dożywianie uczniów prowadzone jest w formie obiadów lub kanapek w oparciu o zlokalizowane na terenie szkół stołówki lub catering.

Ogółem z posiłków w roku 2019 skorzystało około 731 uczniów. Napoje zapewniają 23 szkoły podstawowe i 1 zespół szkół. Z posiłków dofinansowywanych korzystało 283 uczniów szkół podstawowych. Liczba osób korzystających z posiłków dofinansowanych zmalała w porównaniu do ubiegłego roku. Szkoły uczestniczą w rządowym programie dla szkół, w ramach którego dzieci otrzymują produkty mleczne, warzywa i owoce.

7. Opieka medyczna w szkołach.

We wszystkich placówkach nauczania i wychowania uczniowie są objęci opieką medyczną przez pielęgniarki bądź higienistki szkolne, z wyjątkiem szkół prowadzących kształcenie w systemie zaocznym.

8. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

W ramach prowadzonego nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach skontrolowano 11 placówek. Kontrole wykazały, że placówki posiadają aktualny spis znajdujących się na stanie niebezpiecznych substancji chemicznych i ich

mieszanin. Substancje i preparaty chemiczne przechowywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz posiadają aktualne karty charakterystyki.

9. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania.

Przeprowadzona analiza stanowiska pracy ucznia w porównaniu do roku ubiegłego utrzymuje się na tym samym poziomie. Oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków w 5 przedszkolach. Badaniem objęto 145 dzieci z 7 oddziałów. Stwierdzono, że w odpowiedni sposób dostosowano meble do wzrostu uczniów i przedszkolaków, dzięki czemu zostały zachowane zasady ergonomii.

Oceniono rozkład zajęć lekcyjnych w 16 placówkach: 15 szkołach podstawowych oraz w 1 zespole szkół, dotyczyło: szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum. Badaniem objęto 95 oddziałów, w żadnym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przeprowadzona analiza w porównaniu do roku ubiegłego utrzymuje się na tym samym poziomie.

Oświetlenie sztuczne – w trakcie kontroli sanitarnych, w większości placówek dyrektorzy przedstawili do wglądu wyniki pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego. W placówkach które nie posiadały wyników pomiaru natężenia sztucznego w salach zajęć zalecono ich wykonanie.

10. Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w placówkach nauczania i wychowania.

We wszystkich placówkach prowadzony jest monitoring w zakresie zakazu palenia wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono jego przestrzeganie.

VII. Główne zagadnienia realizowane w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w strukturze Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizuje zadania o charakterze prewencyjnym, które zostały określone w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 59) oraz w oparciu o inne przepisy prawa (ustawy, rozporządzenia). Zadania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego miały na celu zapewnienie właściwych warunków sanitarno-higienicznych w nowo realizowanych oraz przebudowywanych obiektach budowlanych poprzez egzekwowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i technologicznych gwarantujących spełnienie tych wymagań, a także poprzez zapobieganie pogorszenia standardów jakości środowiska w zakresie warunków zdrowotnych osób zamieszkujących i przebywających w sąsiedztwie obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Działania te zostały podjęte na wniosek organów administracyjnych lub inwestorów i polegały na:

- uzgadnianiu zakresu oraz stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- uzgadnianiu i opiniowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- uzgadnianiu odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- uzgadnianiu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- zajęciu stanowiska co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko;
- uzgadnianiu w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- uzgadnianiu dokumentacji projektowych inwestycji;
- wydaniu opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej;

– dokonywaniu odbiorów obiektów budowlanych.

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma na celu realizację zasady ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, a także wdrażanie rozwiązań chroniących środowisko, w tym również zdrowie ludzi. Zgodnie z właściwością rzeczową w zakresie sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie dokonał uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pod kątem wpływu projektowanego sposobu zagospodarowania terenu na takie elementy jak: powietrze, wodę, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, krajobraz, rośliny zwierzęta oraz ludzi we wzajemnym ich powiązaniu. Podstawą do zajęcia stanowiska uzgodnienia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko było opracowanie zawierające analizy i oceny oddziaływania na środowisko tzw. prognoza oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi, odnosząca się do wyżej wspomnianych elementów. Ponadto w oparciu o art. 54 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.), odnosząc się do w/w elementów, w ramach strategicznej oceny oddziaływania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie zaopiniował projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

W roku 2019 w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydało:

- 2 pisma, w których zgłoszono wnioski przed sporządzeniem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 9 opinii dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Z tego 2 wnioski dotyczyły zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, natomiast pozostałe sprawy dotyczyły projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ustalają przeznaczenie terenów oraz ściśle określają sposoby ich zagospodarowania i zabudowy. Dokonując

uzgodnienia planu dążono do takiego kształtowania struktury przestrzennej oraz przeznaczenia przedmiotowego terenu, aby w sposób racjonalny, a zarazem zrównoważony godzić potrzeby rozwojowe gmin i ich mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych z wymogami ochrony środowiska, w tym również zdrowia ludzi. Mając na uwadze szeroko pojętą ochronę zdrowia ludzi w przeprowadzonej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zwracano szczególną uwagę na:

- właściwą gospodarkę wodno-ściekową z uwzględnieniem zapewnienia ludności wody do picia i na potrzeby gospodarcze;
- właściwe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów;
- zapewnienie ochrony ludności przed niekorzystnym wpływem hałasu, wibracji oraz zanieczyszczeń powietrza.

W oparciu o art. 54 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie zaopiniował 2 projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W 2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie na podstawie art. 48 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.) wydał 2 opinie o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W/w odstąpienia dotyczyły wyłącznie zmian stanowiących niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu.

2. Uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny opiniował i uzgadniał warunki realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przed zajęciem stanowiska, każdorazowo w oparciu o kartę informacyjną przedsięwzięcia lub na podstawie sporządzonego raportu, poddawano ocenie: charakter planowanej inwestycji, jej rozmiar, wielkość i rodzaj zajmowanego terenu, rodzaj proponowanej technologii, wielkość produkcji, usytuowanie względem terenów chronionych z uwzględnieniem przeważających kierunków wiatru, istniejący i planowany charakter zagospodarowania terenu, a także przeznaczenie terenu w oparciu o miejscowy plan

zagospodarowania przestrzennego, jeżeli taki został uchwalony. Analizowano możliwość wystąpienia oddziaływania w zakresie: hałasu, zanieczyszczeń powietrza, wibracji, promieniowania elektromagnetycznego, oddziaływania na środowisko gruntowo - wodne przy uwzględnieniu czasu trwania oddziaływania. Analizie poddawano również, przedstawiane możliwości techniczne, technologiczne i organizacyjne zapobiegania oraz ograniczenia wpływu tych przedsięwzięć na środowisko, w tym zdrowie ludzi.

W roku 2019 wydano 35 opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.

W 7 przypadkach wyrażono opinię o obowiązku przeprowadzenia takiego postępowania oraz określono zakres raportu (dotyczyły one m.in. budowy stacji paliw, budowy lub rozbudowy zakładów produkcyjnych czy też budowy obwodnicy miasta).

W 28 przypadkach odstąpiono od potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, dotyczyły one między innymi budowy farm fotowoltaicznych, wykonania otworu hydrologicznego, budowy kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej, a także wykonania zbiornika wodnego.

- Na kolejnym etapie postępowania, czyli przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uzgodniono warunki realizacji dla 15 planowanych przedsięwzięć, polegających m.in. na budowie lub rozbudowie budynków inwentarskich, stacji paliw oraz nowej linii demonstracyjnej. W 1 przypadku wydano opinię negatywną, która dotyczyła warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na nadbudowie emitorów w części dotyczącej instalacji antykorozyjnego powlekania powłok nowej hali malarni. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie swoje stanowisko oparł na bezzasadności złożonego przez Inwestora wniosku o możliwość nadbudowy emitorów, w związku z faktem, iż zgodnie z obecnie obowiązującą decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, a także z wydanym pozwoleniem na budowę, w ramach realizacji inwestycji emitory powinny od początku zostać zaprojektowane jako pionowe, otwarte, na wysokości minimum 18 m n.p.t. i średnicy ok. 1m, a nie tak jak je wybudowano na wysokość 11,1 m oraz 8,2 m.

3. Wnioski o uzgodnienie warunków zabudowy

W związku z wpływem w okresie sprawozdawczym 9 wniosków o uzgodnienie warunków zabudowy dla określonych inwestycji Państwowy Powiatowy Inspektor

Sanitarny w Śremie stosownie do zapisu art. 3 ust. 1a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 59) dokonał przedmiotowego uzgodnienia wydaniem postanowienia na rzecz wnioskującego organu administracyjnego. Wnioski te dotyczyły planowanych inwestycjami polegających m.in.: na rozbudowie zakładu produkcyjnego, budowie stacji diagnostycznej, budynku inwentarskiego, budynków handlowo-usługowych czy też Wielkopolskiego Centrum Strzeleckiego nie objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

4. Uzgodnienie dokumentacji projektowej.

Ważną rolę w zapewnieniu ochrony zdrowia ludzi odgrywa również prawidłowe zaprojektowanie obiektu budowlanego, a także jego wykonanie. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych zwrócono szczególną uwagę na fakt, czy dla planowanego zakresu i programu funkcjonowania obiektu zostaną spełnione wymagania określone w przepisach szczegółowych obowiązujących dla poszczególnych działalności, wynikających z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

W analizowanym okresie do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie wpłynęły 2 wnioski o uzgodnienie dokumentacji projektowej. Wszystkie przypadki dotyczyły uzgodnienia projektów technologicznych, tj. adaptacji pomieszczeń na magazyn płodów rolnych wraz z częścią biurowo-socjalną oraz adaptacji pomieszczeń na żłobek.

Przy uzgadnianiu przedłożonych dokumentacji projektowych oceniane były rozwiązania w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych w miejscach pobytu ludzi poprzez zastosowanie m.in.: prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, prawidłowej wymiany powietrza w poszczególnych pomieszczeniach, zapewnienia dostępności światła dziennego w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

5. Ocena inwestycji rolniczej pod kątem zgodności z przepisami Unii Europejskiej .

W roku sprawozdawczym Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Śremie wydało 1 opinię co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej planowanej inwestycji przedstawionej

w dokumentacji projektowej, w związku z zamiarem realizacji przedsięwzięcia, które jest wspomagane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej, tj. na podstawie art. 6a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 59). Przedsięwzięcie dotyczyło budowy zespołu silosów zbożowych, suszarni, czyszczalni, hali ekspedycyjnej, sterowni oraz urządzeń do transportu wraz z infrastrukturą.

6. Kontrole dotyczące odbioru obiektów .

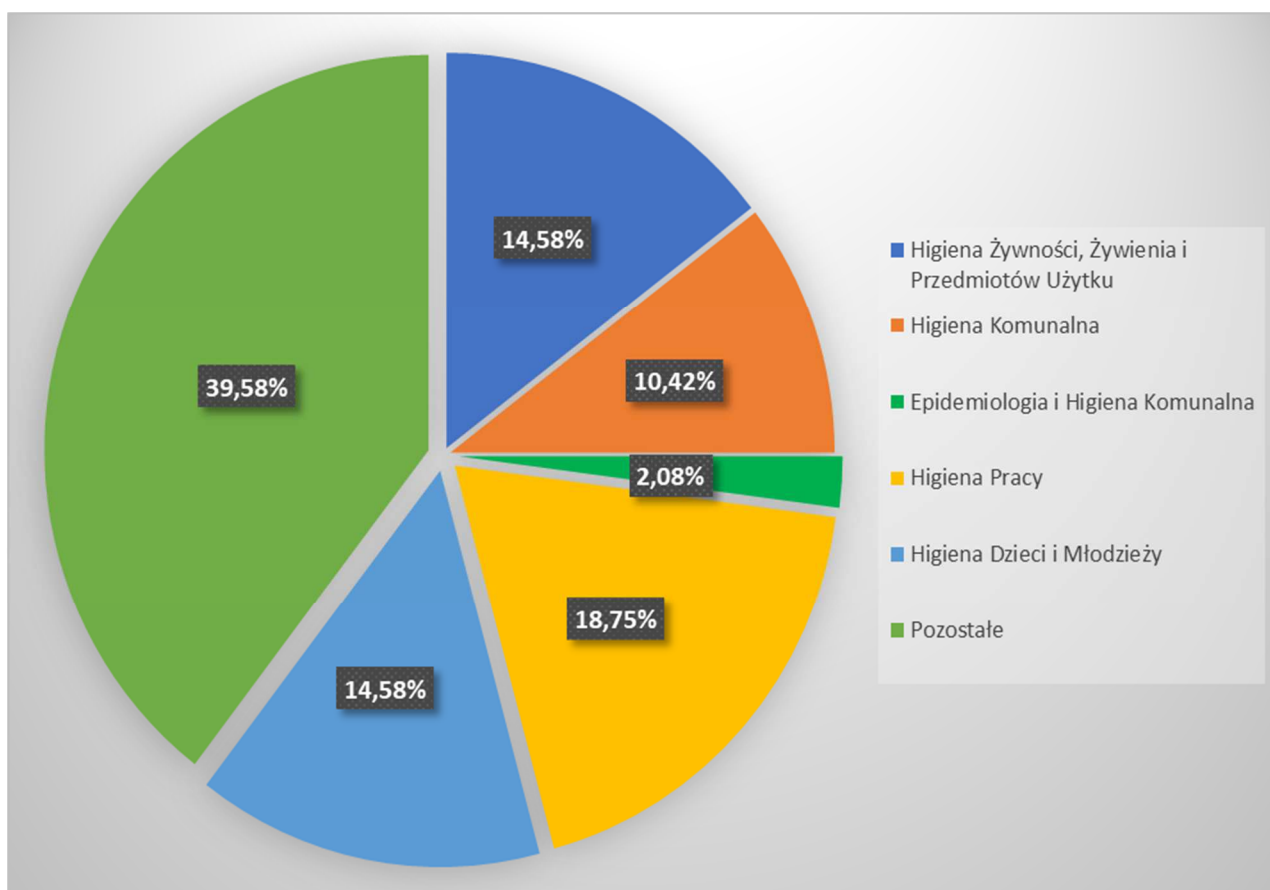
Na podstawie spisanych protokołów kontroli dokonano odbioru 47 obiektów, w tym 29 obiektów zostały odebrane w związku z wpłynięciem zawiadomień o zakończeniu budowy, rozbudowy lub przebudowy od inwestorów, na których nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r., poz. 1186 ze zm.). Odbiory przeprowadzane były wspólnie z pracownikami nadzoru bieżącego, którzy przejmują nadzór nad obiektem z chwilą rozpoczęcia działalności. W związku z powyższym dokonano odbioru:

- 7 obiektów, nad którymi sprawuje nadzór higiena żywności (pizzeria, sklepy spożywcze, rozbudowa piekarni czy też zakład wytwarzania kosmetyków);
- 5 obiektów, nad którymi sprawuje nadzór higiena komunalna (gabinety fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne oraz hotel);
- 1 obiekt, nad którymi sprawuje nadzór higiena komunalna i epidemiologia (rozbudowa Wielkopolskiego Ośrodka Reumatologicznego);
- 9 obiektów, nad którymi sprawuje nadzór higiena pracy (hale produkcyjne, budynki stolarskie, stacja paliw, tartak oraz oczyszczalnia ścieków);
- 7 obiektów, nad którymi sprawuje nadzór higieny dzieci (przedszkola oraz żłobek);
- 18 obiektów, które nie podlegają bieżącemu nadzorowi (budynki handlowo – usługowe bez sprecyzowanego charakteru usług, budynki mieszkaniowe jednorodzinne oraz wielorodzinne, a także rozbudowa muzeum i świetlice wiejskie).

W związku z dokonaniem odbioru obiektów użyteczności publicznej w 2019 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał 48 opinii sanitarnych, w tym 29 opinie wydane w związku z wpłynięciem zawiadomień o zakończeniu budowy z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r., poz.

1186 ze zm.) stwierdzających spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz 1 decyzję o spełnieniu wymagań sanitarno-lokalowych pomieszczeń żłobka zgodnie z art. 25 ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2019 r., poz. 409 ze zm.).

Wykres 1. Procentowy udział odebranych obiektów przy uwzględnieniu komórki nadzoru

bieżącego obejmującej nadzór

7. Inne działania realizowane w ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

W ramach działalności Stanowiska Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Śremie, w roku 2019 wystawionych zostało również 55 decyzji rachunkowych (pobierano opłaty za czynności realizowane przez zapobiegawczy nadzór sanitarny zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym za uzgadnianie dokumentacji projektowej). Ponadto zajęto 3 stanowiska w ramach współpracy z innymi instytucjami i interesantami oraz wydano 1 postanowienie w z związku z przedłużeniem terminu załatwienia sprawy.

VIII. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia.

W 2019 roku działalność oświatowo-zdrowotna prowadzona była zgodnie z założeniami zawartymi w planie pracy. Związana była z realizacją niżej wymienionych programów edukacyjnych o zasięgu krajowym, wojewódzkim czy też lokalnym. Znaczna część realizowanych działań była kontynuacją przedsięwzięć ubiegłorocznych bądź jeszcze wcześniejszych.

1. Interwencje programowe (w tym programy krajowe)

1.1. „ Trzymaj Formę” (program krajowy) - w roku szkolnym 2018/19 została przeprowadzona XIII edycja programu. Program realizowano w 7 klasach gimnazjalnych i objęto nim 113 uczniów klas gimnazjalnych oraz w 16 szkołach podstawowych - klasy od IV do VIII. W szkołach podstawowych programem zostało objętych 1 657 uczniów.

Analiza przeprowadzonych ocen pozwala stwierdzić, że do najczęściej stosowanych form realizacji programu należała tzw. burza mózgów, prezentacje multimedialne, gazetki ścienne, zajęcia praktyczne, dyskusje, wystawy. Program uczy jak ważne jest czytanie etykiet ze składnikami, które są zamieszczone na produktach, szczególnie tych, które kupowane są najczęściej i spożywane są w największej ilości. Ponadto szkoły organizowały różnego rodzaju konkursy dotyczące tematyki związanej ze zdrowym żywieniem oraz z aktywnością fizyczną, popularyzowały różne formy aktywnego spędzania wolnego czasu również w gronie rodziny, organizowały festyny, rajdy piesze i rowerowe.

Szkoły pozytywnie wypowiadają się o programie twierdząc, że jest potrzebny w edukowaniu dzieci i młodzieży w kierunku prozdrowotnych nawyków zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej. Część szkół zgłasza brak czasu na realizację programu w pełnym wymiarze godzinowym.

W ramach XII edycji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!” została przeprowadzona VII edycja *Konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia*. Cele Konkursu wynikały z założeń programowych Konkurs i związane były z racjonalnym żywieniem i aktywnością fizyczną. Z powiatu śremskiego do konkursu zgłosiło się 83 uczniów z siedmiu szkół.

1.2 „Bieg po zdrowie” (program krajowy) – rok szkolny 2018/19 to III edycja antytytoniowego programu edukacyjnego dla uczniów klas IV . W projekcie wzięło udział 16 szkół z 26, natomiast liczba uczniów biorąca udział to 459 osób oraz 518 rodziców. Ponadto w ramach programu PSSE w Śremie przeprowadziła szkolenie dla koordynatorów szkolnych programu, w którym wzięło udział 17 osób z 16 placówek szkolnych. Z przekazanych przez szkoły ankiet wynika, że program jest pozytywnie przyjęty przez uczniów oraz rodziców, uczniowie chętnie angażują się w pracę domową a rodzice chętnie pomagają, uczestnicy programu wykazują się kreatywnością oraz aktywnością, chętnie angażują się w wyznaczone zadania, zauważalny wzrost kompetencji dzieci w sytuacjach gdy inni palą - umiejętność postawy asertywnej.

1.3 „Czyste powietrze wokół nas” (program krajowy) – przedszkolny program edukacji antytytoniowej dla dzieci pięcio- i sześciolletnich, i ich rodziców. W roku szkolnym 2018/19 w programie uczestniczyło 29 placówek, które objęły swoimi działaniami 903 dzieci przedszkolnych, w tym: 525 dzieci sześciolletnich, 317 dzieci pięciolletnich oraz 61 dzieci innych grup wiekowych. Ponadto w programie uczestniczyli rodzice w liczbie 817 osób. Jak wynika z przesłanych z przedszkoli do PSSE w Śremie ankiet, program cieszy się dużym zainteresowaniem ze strony przedszkoli – pozwala poszerzać ofertę programową przedszkola, dzieci bardzo chętnie uczestniczą w proponowanych działaniach i zadaniach podczas realizowania programu, dzieci chętnie dzielą się swoimi wiadomościami z rówieśnikami, chętnie wypowiadają się na temat swoich doświadczeń z dymem papierosowym, potrafią wymieniać szkody, które wynikają z palenia tytoniu, wiedzą, co znaczy prowadzić zdrowy tryb życia.

1.4 „ARS, czyli jak dbać o miłość?” (program krajowy) - Program realizowany jest w ramach profilaktycznego program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, którego celem jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym.

Celem „ARS, czyli jak dbać o miłość?” jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

Wyjątkowość tego programu polega na nowoczesnym podejściu do profilaktyki uzależnień.

W programie nie skupiono się na negatywnych skutkach zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, ale na wartościach uznawanych przez młodych ludzi za ważne, takich jak miłość, rodzina, bezpieczeństwo, i o tym jak nadużywanie tych substancji może negatywnie wpływać na te wartości. W programie nie chodzi o zwykłe zapobieganie używania substancji psychoaktywnych, ale ujęte w kontekście macierzyństwa i ojcostwa, gdyż w tym kontekście zachowania te mogą być bardzo szkodliwe (FAS, poronienia itp.).

Program kontynuowany jest we wszystkich szkołach ponadpodstawowych powiatu śremskiego (powiat śremski jest jednym z czterech powiatów w województwie wielkopolskim, gdzie realizacja powyższego programu odbywa się w **100%** szkół ponadpodstawowych). Objętych programem w roku szkolnym 2018/19 objętych zostało 334 uczniów.

W ramach programu ogłoszono ogólnopolski konkursu na projekt edukacyjny „**Szkoła wolna od używek**”. Do wszystkich szkół ponadgimnazjalnych powiatu śremskiego wystosowano pismo zapraszające uczniów do wzięcia udziału w konkursie „Szkoła wolna od używek” na film krótkometrażowy o tematyce dotyczącej profilaktyki uzależnień od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Na konkurs wpłynęła jedna praca z Zespołu Szkół Technicznych im. Hipolita Cegielskiego w Śremie z 6 szkół ponadgimnazjalnych (16,6%). Praca została przekazana do dalszego etapu – wojewódzkiego.

1.5 „Wybierz życie – pierwszy krok” (program krajowy) - program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych a dotyczący profilaktyki raka szyjki macicy. Rak szyjki macicy jest drugim, co do częstości nowotworem złośliwym narządów płciowych u kobiet.

Celem głównym programu jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy poprzez stosowanie profilaktycznych zachowań wśród młodzieży.

Celem szczegółowym jest zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna) oraz motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom

profilaktycznym przez całe życie. Program realizowany jest poprzez pogadanki, rozmowy indywidualne, pokazy multimedialne, wyświetlanie filmów o przedmiotowej tematyce oraz prowadzenie edukacji w oparciu o scenariusze zajęć z poradnika programu. Program realizowany jest w 2 szkołach powiatu śremskiego, a objętych zostało 272 uczniów.

1.6 „Projekt Wiem – nie biorę! Jestem bezpieczny” - jest autorskim programem WSSE w Poznaniu i stanowi część programu Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu pt. „Dopalacze niszczą życie”, który realizuje się pod patronatem Wojewody Wielkopolskiego i Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Celem projektu jest wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu, szczególnie młodego człowieka. W ramach programu przeprowadzono szkolenie dla 19 uczniów szkoły podstawowej (Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Marii Konopnickiej w Śremie). Zorganizowano również wykład w Zespole Szkół Rolniczych w Grzybnie dla około 96 osób. W trakcie szkolenia i wykładu poinformowano o szkodliwym wpływie narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu ludzkiego. Celem spotkania było również przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników chroniących i redukcja czynników ryzyka, ograniczanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych oraz zapobieganie nowym przypadkom.

1.7 „Mamo, Tato – co Wy na to?” – nowy program edukacyjny dedykowany dzieciom w wieku przedszkolnym (5-6 lat) oraz ich rodzicom i opiekunom. Celem programu jest zwrócenie uwagi na specyfikę rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym istotę zmian fizycznych i psychicznych, których one doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.

Rok szkolny 2018/19 był rokiem pilotażowym programu i uczestniczyło w nim 20 przedszkoli powiatu śremskiego. Programem zostało objętych 1079 przedszkolaków (507 dzieci pięcioletnich i 572 dzieci sześciioletnich) oraz 1183 rodziców. Do realizacji programu rodzice otrzymali broszury, a dzieci kredki. Z przesłanych przez przedszkolnych koordynatorów programu ankiet wynika, że program bardzo czytelnie kształci zdrowotne nawyki i postawę życiową młodego człowieka – w oczywisty sposób

mówi o potrzebie picia wody niegazowanej, spożywania owoców, projekt uświadomił rodzicom o potrzebie dbania o higienę i przyprowadzanie dziecka do przedszkola zdrowego i zadbanego, zgłaszanie chorób zakaźnych, wszawicy itp., mycia zębów, współpracy z logopedą, projekt dał możliwość wspólnego spędzenia czasu rodziców z dzieckiem

1.8 „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS” – w ramach przedmiotowego programu zostały zrealizowane następujące działania:

1.8.1 Akcja „Bezpieczne Walentynki” - opracowano i wysłano pisma do sześciu (100% szkół ponadgimnazjalnych) zachęcające szkoły i uczniów do organizacji akcji. Pismo zawierało również niezbędne informacje dotyczące problematyki HIV/AIDS, odnośniki do informacji, linki do stron internetowych, filmów, punktów PKD. W Zespole Szkół Politechnicznych w Śremie zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny oraz przeprowadzono mini konkursu wiedzy wśród uczniów. Do szkół dostarczono materiały oświatowe otrzymane WSSE w Poznaniu. W Akcji „Bezpieczne Walentynki” uczestniczyło 1780 uczniów szkół ponadpodstawowych powiatu śremskiego, co stanowi 77,25% wszystkich uczniów.

1.8.2 Światowy Dzień AIDS – w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS przesłano pisma do wszystkich szkół powiatu śremskiego z wytycznymi dotyczącymi propozycji działań związanych z przedmiotowym Dniem. W szkołach podstawowych w akcji w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS uczestniczyło 2 253 uczniów. Zajęcia polegały min. na przeprowadzaniu pogadarek, wyświetlaniu filmów, przygotowaniu prezentacji, wystaw, gazetek, przeprowadzaniu warsztatów. Natomiast w szkołach ponadpodstawowych przygotowano plakaty, przeprowadzono szkolenie np. "Stereotypy i stygmatyzacja osób chorych na AIDS oraz nosicieli chorych wirusa HIV" – uczestniczyło 2 586 uczniów.

1.8.3 Szkolenie Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV - Celem Młodzieżowych Liderów Zdrowia jest kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania, określenia ryzyka zakażenia HIV, wykorzystania zdobytej podczas szkolenia wiedzy do podejmowania racjonalnych decyzji, promowanie postaw szacunku wobec siebie i innych, odpowiedzialności w kontaktach międzyludzkich oraz akceptacji wobec

zakażonych i chorych. Szkolenie przygotowuje przede wszystkim do pracy we własnym środowisku lokalnym - rodzina, szkoła, znajomi.

Zostały przeprowadzone 6-cio godzinne warsztaty dla uczniów klas I i II szkół ponadgimnazjalnych, w których uczestniczyło 9 uczniów z sześciu (50%) szkół ponadgimnazjalnych (zaproszenie do udziału w warsztatach zostało skierowane do wszystkich szkół).

1.8.4 Konkurs na mem internetowy - Organizacja etapu powiatowego wojewódzkiego konkursu na mem internetowy pod tytułem „**Nie daj szansy AIDS**”. Konkurs został ogłoszony we wszystkich 6 szkołach powiatu śremskiego. Zostały zgłoszone 3 prace z 3 szkół co stanowi 50% wszystkich szkół powiatu. Liczba prac w etapie szkolnym wynosiła 43, natomiast liczba uczniów biorąca udział w etapie szkolnym wynosiła 76. *Praca ucznia z Zespołu Szkół Technicznych im. Cyryła Ratajskiego w Śremie w finale wojewódzkim konkursu na mem zdobyła równorzędne wyróżnienie.*

1.8.5 Organizacja „XXV Powiatowej Olimpiady Wiedzy o HIV/AIDS” pt.: Zagrożenie ciągle aktualne” - celem olimpiady jest spopularyzowanie wiedzy na temat HIV/AIDS wśród młodzieży, uświadomienie zagrożeń jakie niesie zjawisko HIV/AIDS, kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego podejmowania decyzji, dokonywania wyborów, dotyczących własnego zdrowia, przeciwdziałanie negatywnemu postrzeganiu ludzi chorych, kształtowanie postaw tolerancji wobec nich. W olimpiadzie w eliminacjach klasowych wzięło udział 403 uczniów, natomiast w eliminacjach szkolnych - 107 uczniów. Do etapu powiatowego zakwalifikowało się 18 uczniów.

1.8.6. Europejski Tydzień Testowania – przesłanie informacji do mediów, zamieszczenie informacji na stronie internetowej PSSE w Śremie o przedmiotowym wydarzeniu, poinformowanie o możliwości skorzystania z wykonania badań w kierunku HIV w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych (PKD).

2. Interwencje nieprogramowe (w tym programy wojewódzkie).

2.1 Światowy Dzień Bez Tytoniu – program realizowany w ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu - corocznie dzień ten obchodzony jest 31 maja. W ramach jego obchodów zorganizowano event w Zespole szkół rolniczych w Grzybnie, w którym uczestniczyło 96 osób. Podczas eventu przygotowano prelekcję w formie prezentacji multimedialnej na temat ŚDbT, szkodliwości palenia, następstw i zagrożeń wynikających z nałogu jakim jest palenie. Zostały również przeprowadzone rozmowy indywidualne z osobami, które palą papierosy na powyższe tematy. Osoby chętne mogły poddać się badaniu na poziom tlenku węgla w wydychanym powietrzu, wziąć udział w mini konkursie wiedzy o szkodliwości palenia.

2.2 Konkurs na komiks pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” - Celem konkursu było poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów, promowanie niepalenia papierosów i inhalowania e-papierosów szczególnie w środowisku młodzieży szkolnej, kształtowanie postaw asertywnych wobec osób palących papierosy i inhalujących e-papierosy, rozwijanie wyobraźni i kreatywności odbiorców. Konkurs został skierowany do wszystkich uczniów klas V powiatu śremskiego. Na powiatowy etap wpłynęło 12 prac z 12 szkół powiatu śremskiego, co stanowi 48% wszystkich szkół.

W etapie szkolnym wzięło udział 252 uczniów klas V szkół podstawowych, co stanowi 26% wszystkich uczniów klas V. Natomiast liczba prac zgłoszonych do etapu szkolnego wynosiła 156 prac. *Uczennica Szkoły Podstawowej nr 4, która zdobyła I miejsce w powiatowym konkursie „Palić, nie palić – oto jest pytanie”, w finale konkursu wojewódzkiego otrzymała wyróżnienie za wykonanie komiksu dotyczącego profilaktyki palenia tytoniu.*

2.3 Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu – corocznie święto obchodzone w trzeci czwartek listopada. W ramach obchodów ŚDRP w Domu Pomocy Społecznej w Psarskim zorganizowano spotkanie z jego mieszkańcami. Uczestniczyło w nim około 70 osób. Podczas spotkania przygotowano prelekcję w formie prezentacji multimedialnej na temat ŚDRP, szkodliwości palenia, następstw i zagrożeń

wynikających z nałogu jakim jest palenie, przeprowadzono rozmowy indywidualne z osobami, które palą papierosy, a osoby chętne mogły poddać się badaniu na poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera.

Ponadto w Zespole szkół Ekonomicznych im. Cyryla Ratajskiego w ramach Światowego Dnia Rzucania Palenia zorganizowano event. Event składał się z trzech takich samych bloków, który zawierał: prezentację przez młodzież z ZSE w Śremie scenki rodzajowej prezentującej negatywne skutki palenia tytoniu, wykład i prezentację multimedialną przedstawiciela Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie – Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia na temat Światowego Dnia Rzucania Palenia, wpływu palenia na organizm człowieka, aspektów zdrowotnych, społecznych, ekonomicznych i etycznych palenia tytoniu oraz wykład przedstawiciela Straży Miejskiej w Śremie na temat aspektów prawnych palenia tytoniu, a także poddanie się przez osoby chętne badaniu na poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

2.4 Organizacja projektu „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń” - celem projektu jest wzrost świadomości młodzieży w zakresie zagrożeń związanych z paleniem tytoniu i inhalowaniem e-papierosów, przekazanie wiedzy na temat szkodliwego wpływu palenia papierosów i inhalowania e-papierosów na organizm palacza i osób z jego otoczenia, wzbudzenie zainteresowania własnym zdrowiem i odpowiedzialności za zdrowie otoczenia, nauka zachowań asertywnych.

Przeprowadzone zostały 5-godzinne warsztaty dla uczniów klas VII szkół podstawowych. W szkoleniu uczestniczyło 14 uczniów. Zaproszenie wysłano do 5 szkół powiatu śremskiego, z oferty skorzystały 3 szkoły. Po szkoleniu uczniowie otrzymali dyplomy Młodzieżowego Lidera Zdrowia.

2.5 Realizacja programu „Znajdź właściwe rozwiązanie” - celem jest uzasadnienie i wzmocnienie postaw zobowiązujących do niepalenia, ukazanie funkcjonowania ludzkiego organizmu i jego potrzeb, przekazanie wiadomości o zachowaniach asertywnych, uczenie się rozpoznawania swych zachowań oraz uświadomienie mechanizmów nacisku grupowego wraz z nauczeniem się sposobów odmowy, uczenie rozpoznawania odczuć przeżywanych w sytuacjach trudnych, uświadomienie mechanizmów konfliktu, jak również uczenie umiejętności radzenia sobie

z problemami, uczenie umocnienia poczucia własnej wartości w zbudowaniu pozytywnego myślenia o sobie i kształtowania ważnych umiejętności w kontaktach z ludźmi. Program kierowany do uczniów klas IV - VII szkoły podstawowej Program w roku szkolnym 2018/19 był realizowany w 13 szkołach powiatu śremskiego na 27 szkół.

2.6 Realizacja programu „Nie pal przy mnie proszę” - program edukacji antytytoniowej przeznaczony dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Jego celem jest uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia: kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie, uświadomienie dzieciom, że palenie jest szkodliwe dla zdrowia, uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem oraz wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni przy nich palą. W roku szkolnym 2018/19 na terenie powiatu śremskiego w programie wzięło udział 16 szkół podstawowych na 25 szkół.

2.7 „Światowy Dzień Zdrowia” w 2019 roku był obchodzony pod hasłem „Zdrowie dla wszystkich”, a jego tematem przewodnim była „*Powszechna opieka zdrowotna*”.

Działania w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia były skierowane do ogółu społeczeństwa i czasowo obejmowały okres od marca do maja 2019 roku.

- W ramach podjętych działań wysłano do 32 szkół (100%) pisma i wytyczne na „Miesiąc Zdrowia” z omówieniem hasła ogłoszonego przez WHO na „Światowy Dzień Zdrowia 2019”. Wraz z wytycznymi przesłano materiały tematyczne związane z hasłem.

- Wysłano do 13 placówek służby zdrowia pisma na „Miesiąc Zdrowia” z omówieniem hasła ogłoszonego przez WHO na „Światowy Dzień Zdrowia 2019”. W tym przypadku również przesłano materiały tematyczne związane z hasłem.

- Opracowano i wysłano informacje do mediów na temat 7 kwietnia - „Światowego Dnia Zdrowia”.

- Opracowano i umieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji informacje dotyczące hasła i tematyki związanej ze Światowym Dniem Zdrowia.

- Zorganizowano wspólnie z Pielęgniarskim Ośrodkiem Medycyny Szkolnej „BASISMED” i Zespołem Szkół Ekonomicznych międzyszkolną Olimpiadę Zdrowia –

„Jak być zdrowym”. Zadaniem praktycznym Olimpiady (na etapie powiatowym) –było ułożenie zestawu ćwiczeń na bazie fitness do wybranej muzyki. Ponadto finaliści etapu powiatowego odpowiadali na pytania testowe z zakresu zdrowego stylu życia i zasad prawidłowego odżywiania się. Do olimpiady zgłosiło się 5 (83,3%) szkół ponadpodstawowych.

W olimpiadzie uczestniczyło 412 uczniów (13,1%) z 27 klas.

2.8 Akcja „Bezpieczne wakacje”

Akcja miała na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku letniego oraz w czasie ferii. Podczas akcji letniej przeprowadzono 19 porad, w których uczestniczyły 71 osoby i 18 pogadanek, którymi objęto 598 uczestników kolonii i półkolonii. Natomiast w czasie ferii zimowych przeprowadzono 6 porad, w których uczestniczyło 19 osób oraz przeprowadzono 6 pogadanek dla 125 dzieci, które wypoczywały na półkoloniach.

W ramach działań poruszano tematykę związaną ze zdrowiem, czynnikami wpływającymi na zachowanie zdrowia i promujących zdrowie, odżywianie, aktywność fizyczną, zagrożenia związane z cyberprzemocą, tematykę HIV/AIDS. Podczas każdej z porad przekazano uczestnikom pakiety materiałów o różnorodnej tematyce (ulotki na temat profilaktyki HIV/AIDS, dopalaczy, papierosów, składanki „Grzybobranie” oraz film w wersji elektronicznej „Borelioza”).

2.9 Profilaktyka kleszczy - w ramach działań związanych z profilaktyką kleszczy zorganizowano szkolenie dla 5 pielęgniarek z Pielęgniarskiego Ośrodka Medycyny Szkolnej „BASISMED” nt. kleszczy w WSSE w Poznaniu. Ponadto Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie wystosowała pismo do wszystkich podmiotów leczniczych powiatu śremskiego (18), w którym zaprosiła pielęgniarki do uczestnictwa w szkoleniu zorganizowanym w siedzibie PSSE w Śremie nt. kleszczy. Z zaproszenia skorzystało 12 pielęgniarek/położnych z 10 podmiotów leczniczych. Ponadto w ramach podjętych działań zostało rozdanych 150 ulotek i 45 plakatów dotyczących omawianej tematyki.

2.10 Profilaktyka nadmiernej ekspozycji na szkodliwe działania promieniowania UV

w ramach działań przeprowadzono szkolenie pielęgniarek i położnych na temat szkodliwości promieniowania UV, solarium i wczesnego wykrywania nowotworów raka skóry. Zostały rozdane do przychodni stosowne ulotki, foldery, plakaty w liczbie 360 szt. Ponadto do przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych w ramach akcji „Jasne jak słońce” rozdano plakaty odpowiednio: „Zasłoń się”, „Osłońcie się” i „Rusz głową” informujące o szkodliwości promieniowania słonecznego i nie korzystania z solarium.

3. Współpraca

Działania oświatowo-zdrowotne były realizowane przy współpracy i wsparciu finansowym Starostwa Powiatowego w Śremie, Urzędu Miejskiego w Śremie, Urzędu Miejskiego w Książu Wielkopolskim, Urzędu Miasta i Gminy Dolsk, Śremskiego Ośrodka Kultury, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu oraz Kwaciarni J. Górkiewicz – Woźniak.

W realizacji wielu przedsięwzięć współuczestniczyły organy samorządowe, Klub „Relax” Spółdzielni Mieszkaniowej, Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Szkolnej „BASISMED”, pracownicy Komendy Powiatowej Policji w Śremie, placówki oświatowe oraz lokalne media.

Należy wskazać, że wszystkie działania dotyczące organizowanych konkursów, przeprowadzanych szkoleń, warsztatów i innej działalności PSSE w Śremie była na bieżąco odnotowywana na stronie internetowej Powiatowej Stacji. Ponadto o każdej powyższej formie aktywności PSSE, były informowane lokalne media.

Przeprowadzane konkursy i olimpiady każdorazowo miały swój finał w Klubie Relax Spółdzielni Mieszkaniowej. Laureaci konkursów/olimpiad, a także osoby wyróżnione otrzymywały nagrody i dyplomy ufundowane przez Starostwo Powiatowe, Urzędy Gmin i Instytucje, z którymi współpracuje PSSE w Śremie.

IX. Działalność kontrolno-represyjna.

Porównanie prowadzonej w latach 2014-2019 działalności kontrolno-represyjnej.

I.p.	Rodzaj podjętych działań	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Liczba kontroli	1.570	1581	1510	1487	1471	1426
2.	Liczba pobranych prób do badań	273	297	258	275	393	377
3.	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	285	323	248	223	200	203
4.	Liczba wydanych decyzji płatniczych	237	176	212	165	197	232
5.	Liczba postanowień	17	31	19	22	25	20
6.	Tytuły wykonawcze	6	1	2	4	13	3
7.	Liczba nałożonych mandatów karnych	24	20	19	14	5	10
8.	Kwota nałożonych mandatów karnych	6.300	4.750	4.850	3.100	1.200	2550

X. Wnioski końcowe.

1. W sposób ciągły prowadzone były działania mające na celu wczesne wykrywanie, zgłaszanie i zwalczanie chorób zakaźnych oraz stały nadzór nad nosicielami chorób zakaźnych.
2. Realizacja szczepień ochronnych utrzymuje się na porównywalnym poziomie do lat wcześniejszych. Zwiększa się jednak liczba dzieci, których rodzice nie wyrazili zgody na szczepienie.
3. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej od kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Jest to spowodowane poprawą stanu technicznego zakładów i wdrażaniem systemów zapewnienia bezpieczeństwa żywności GHP, GMP HACCP, likwidacją małych zakładów.
4. Najwięcej problemów występuje w zakładach obrotu żywnością. Wynika to z ich różnorodności (od dużych marketów po punkty handlu obwoźnego) oraz kwalifikacji osób w nich zatrudnionych oraz rotacji pracowników, zbyt małą ilością zatrudnionych pracowników. Często pracownicy tych zakładów nie posiadają odpowiednich kwalifikacji, wiedzy nt. zapewnienia bezpieczeństwa żywności, podstawowych zasad higieny, przepisów prawa żywnościowego, potencjalnych zagrożeń. W tej grupie obserwuje się największą liczbę obiektów ulegających likwidacji lub następuje zmiana podmiotów gospodarczych prowadzących działalność. Podobny problem dotyczy zakładów gastronomicznych.
5. Nadal stwierdzane są nieprawidłowości w zakresie sanitarnym, a dotyczy to szczególnie obiektów obrotu żywności, punktów gastronomicznych, gdzie:
 - wprowadza się do obrotu produkty nie zapewniając zachowania prawidłowych warunków sprzedaży (nie przestrzeganie warunków chłodniczych),
 - wprowadza się do obrotu handlowego artykuły i surowce po terminie ważności,
 - brak wpisów do rejestrów umożliwiających zidentyfikowanie dostawców towaru oraz monitoringu temperatur w urządzeniach chłodniczych,
 - brak bieżącej czystości pomieszczeń.
6. Odnotowano przypadki wprowadzanie do obrotu żywności niezgodnej z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu

oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach oświatowych.

7. Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie zmieniła się i wynosi 12 wodociągów.
8. W ocenie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wszystkie wodociągi na terenie powiatu śremskiego produkują wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Żaden z nadzorowanych wodociągów podobnie jak w roku ubiegłym nie został oceniony negatywnie.
9. Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach kontroli urzędowej prowadziła badania próbek wody zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Ponadto Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonywała oceny jakości wody badanej w ramach oceny wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe. Jakość wody ze wszystkich wodociągów została oceniona jako przydatna do spożycia przez ludzi.
10. Niemal wszystkie obiekty użyteczności publicznej oraz prowadzące działalność leczniczą przestrzegały zasad higienicznych i bezpieczeństwa sanitarnego.
11. Podobnie jak w latach wcześniejszych występowały pojedyncze uchybienia w podmiotach medycznych, które zostały usunięte po zastosowaniu procedur administracyjnych.
12. Wydano 10 decyzji stwierdzających zachorowanie na choroby zawodowe, wszystkie dotyczyły pylicy płuc.
13. Prowadzono ścisłą współpracę z Wojewódzkim Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu w zakresie sporządzenia oceny narażenia zawodowego u osób, co do których zachodziło podejrzenie o zachorowanie na chorobę zawodową
14. Prowadząc bieżący nadzór nad zakładami pracy, w których występuje narażenia pracowników na czynniki szkodliwe (przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń) oceniano jakie działania związane z ochroną pracownika wdrażają pracodawcy.

15. Prowadzono ścisłą współpracę z organami założycielskimi w odniesieniu do szkół i przedszkoli, co pozwoliło na bieżąco pozyskiwać niezbędne informacje przydatne w realizacji nadzoru nad ww. placówkami. Przekazywano również do tych organów dokumentację pokontrolną i administracyjną.
16. Wspólnie z Policją podejmowano działania prewencyjne dotyczące nadzoru nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży.
17. W roku sprawozdawczym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie wpłynęła większa liczba wniosków dotyczących: zajęcia stanowiska w ramach wyrażenia opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz uzgodnienia warunków realizacji inwestycji niż w roku 2018.
18. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny realizował działania z zakresu współpracy z organami nadzoru budowlanego oraz samorządami terytorialnymi. Dotyczyła ona w szczególności rozpatrywania spraw na etapie uzgadniania uwarunkowań środowiskowych planowanych przedsięwzięć, uzgadniania warunków zabudowy oraz dokonywania odbiorów, zwłaszcza obiektów użyteczności publicznej.
19. W roku 2019 kontynuowano realizację programów o zasięgu krajowym i wojewódzkim między innymi w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.
20. W roku sprawozdawczym, zwiększyła się w stosunku do lat minionych liczba decyzji rachunkowych i tytułów wykonawczych.
21. Przy realizacji działalności nadzorowej jak również oświatowo – zdrowotnym, prowadzona jest ścisła współpraca z władzami samorządowymi i organami założycielskimi placówek nadzorowanych.
22. Działania prozdrowotne były realizowane przy współpracy i wsparciu finansowym Starostwa Powiatowego w Śremie, Urzędów Miejskich i Gminnych oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.
23. W licznych przedsięwzięciach współuczestniczyły organy samorządowe, Komenda Powiatowa Policji, Klub „Relax”, Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Szkolnej „BASISMED”, placówki oświatowe, Telewizja „Relax” i lokalne media.

